

Revistă premiată cu medalia și diploma „Pamfil Șeicaru“ pentru literatură 2008

Climates

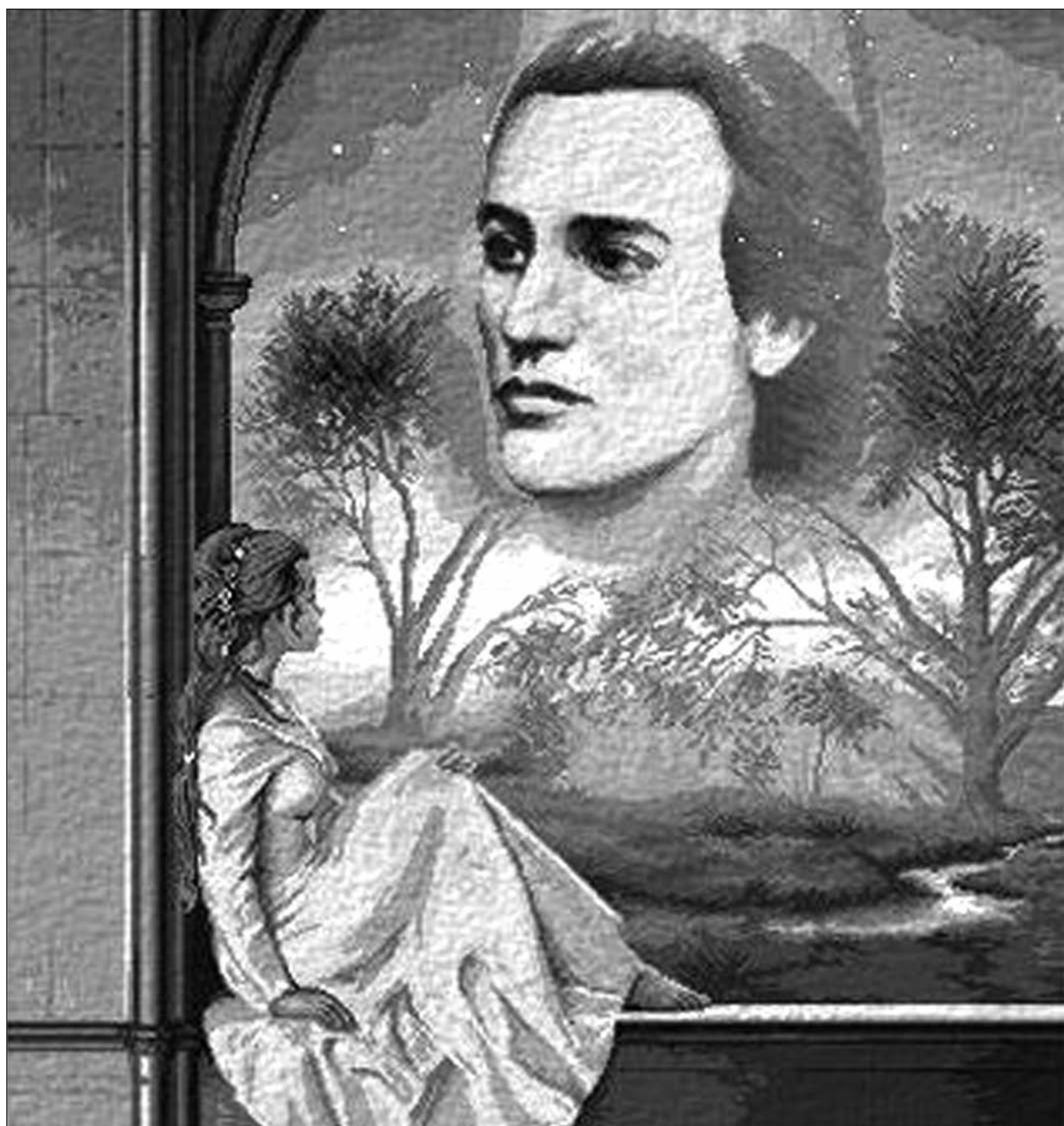
literare

38

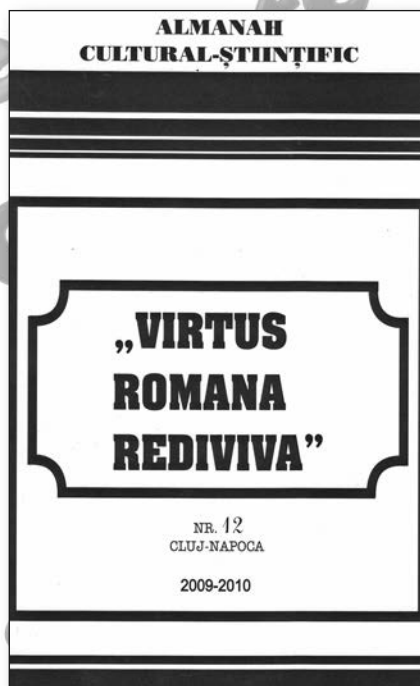
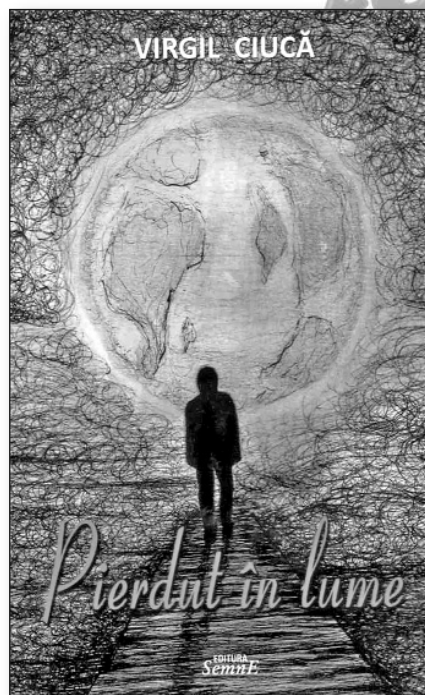
Anul 5
ianuarie
2011

Director fondator:
Ion Iancu Vale

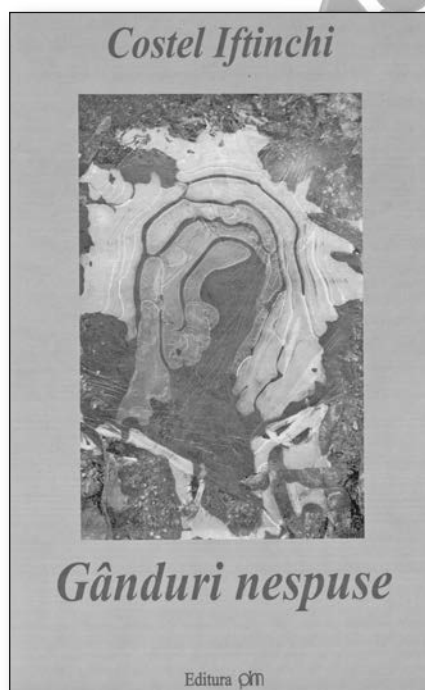
Revistă literară și de cultură românească
Fondată: mai 2007

Din biblioteca revistei

Climate literare

Grafica acestui număr
este semnată de către
Melania Cuc

E
DIT
ORI
ALIon Iancu
ValeText cu microadulații
pentru Eminescu

Cum să nu-l venezi ca pe Soare, când un asemenea astru, atât de efemer, dar totuși interminabil, a flăcărat până la orbire firmamentul uman?

A gândit, a iubit și a suferit pentru tot neamul românesc, dinainte și de după el. De aceea se nasc, mereu, atâtea, care se

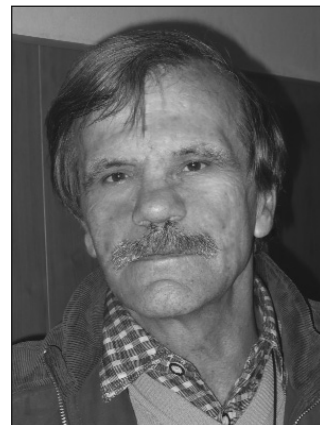
prosternă și varsă o lacrimă, hrănindu-i eternitatea.

Dacă un monolit granitic ar deprinde minunata taină a slovelor, și l-ar citi, s-ar înfiora precum unda unui lac deșteptată de vânt. Ar prinde glas și s-ar răzvrăti, acuzând

viața și sensul ei incert.

El va exista atâtea vreme cât natura va mai zămisli ploi, chiar și fără soț, în pofida celor care îl latră în neștire, căci glas de câine nu ajunge la cer.

Unde în altă parte, putea el să-și dorească a muri decât la o mar-

gine de Mare, preștient convins că Apa este o ființă vie, veșnică și ocrotitoare și singurul Zeu văzut.

Un articol scris de Mihai Eminescu
în presa anilor 1870-1889, Ziarul „Timpul“

„De când lumea nu s-a văzut ca un popor să stea politicește sus și economiceste jos; amândouă ordinele de lucruri stau într-o legătură strânsă; civilizația economică e muma celei politice.

Dacă în timpul când ni se promitea domnia virtuții, cineva ar fi prezis ceea ce are să se întâmple peste câțiva ani, desigur ar fi fost declarat pro-roc mincinos.

Să fi zis cineva că cei ce promiteau economii vor spori bugetul cheltuielilor cu 40%; că cei ce combat funcționarismul vor spori numărul posturilor cu sutele; că cei ce sunt pentru independența alegătorilor vor face pe funcționar să atârne atât de mult de autoritățile supreme încât aceste mii de oameni să voteze conform comandei din București; că se vor da 17 milioane pe drumul de fier Cernavodă-Chiustenge (Constanța n.r.), care nu face nici cinci, și că patru milioane din prețul de cumpărătură se

va împărți între membrii Adu-nărilor; că se va constata cum că o seamă de judecători și de administratori în România sunt tovarăși de câstig ca bandiții de codru. Dacă cineva ar fi prezis toate acestea lumea ar fi răs de dânsul și totuși nu numai acestea, ci multe altele sau întâmplat și se întâmplă zilnic, fără ca opiniunea publică să se mai poată irita măcar.

Nu există alt izvor de avuție decât munca, fie actuală, fie capitalizată, sau sustragerea, furtul. Când vedem milionari făcând avere fără muncă și fără capital nu mai e îndoială că ceea ce au ei a pierdut cineva.

Mita e-n stare să pătrunză orisiunde în țara aceasta, pentru mită capetele cele mai de sus ale administrației vând sângele și averea unei generații. Oamenii care au comis crime grave se plimbă pe strade, ocupă funcțiuni înalte, în loc de a-și petrece viața la pușcărie.

Funcțiunile publice sunt, adesea, în mâinile unor oa-

meni stricați, loviți de sentințe judecătorești. Acei ce compun grosul acestei armate de flibustieri politici sunt bugetofagii, gheseftarii de toată mâna, care, în schimbul foloaselor lor individuale, dau conducătorilor lor o supunere mai mult decât oarbă.

Justiția, subordonată politicii, a devenit o ficțiune.

Spre exemplu: un om e implicat într-o mare afacere pe cât se poate de scandaloasă, care se denunță. Acest om este menținut în funcție, dirijază însuși cercetările făcute contra sa; partidul ține morțis a-l reabilita, alegându-l în Senat. Partidele, la noi, nu sunt partide de principii, ci de interese personale care calcă făgăduielile făcute nației în ajunul alegerilor și trec, totuși, drept reprezentanți ai voinței legale și sincere a țării. Cauza acestei organizări stricte e interesul bănesc, nu comunitatea de idei, organizare egală cu aceea a partidei ilustre Mafia și Camorra, care miroase de departe a puscărie.“

**Material transmis de
Valeri Toderici**

Assunta (Anabasa lui Eminescu)

Cezar Ivănescu

! Muzică, alină-mi Sufletul, cu suferință alina-îmi-voi Moartea !

!

! Muzică, alină-mi Sufletul, cu suferință alina-îmi-voi Moartea
rogu-te atinge clapele, Născătoare, Tu și-atunci lin mi-iei partea
Sufletului meu terorizat și încolonat lângă al vostru în Teroare,
duse-s Sufletele noastre azi în perfecționate camere de gazare !

!

! rogu-te atinge clapele, Născătoare, Tu și-atunci lin mi-iei partea,
Cartea lui scrisă cu limbi de foc, ca pe un cuptor deschide-nchide-I Cartea,
Sufletul Lui ardere de tot, Sufletul Lui azi ți-i flacăra ție,
toarnă-I untdelemnul ochilor fără de prihană și-astfel vie s-o ție !

!

! Muzică, alină-mi Sufletul, cu suferință alina-îmi-voi Moartea
m-am hrănit de urlete destul, tu ca Dumnezeu mi-ai fost mereu departea,
fii-mi aproape astăzi, Muzică, și du-mi trupul meu de Mire să se culce,
sus în Patul Nunții-nsîngerat, Patul Crucii, Patul Nunții mele, cel mai dulce!

!

! Muzică, alină-mi Sufletul, cu suferință alina-îmi-voi Moartea,
zgomotul demenței mi-i destul, zgomotul care împarte și desparte-a
noastră viață de cel Dumnezeu și ne lasă Sufletele fără Soare
nici ca iarba, nici ca frunza nu, nu sîntem decît pierzare și pierzare !

!

! Muzică, alină-mi Sufletul, cu suferință alina-îmi-voi Moartea,
fii tu azi din toți cel mai credul, cînd credința ta în Eminescu iar te-a,
iar te-a înălțat în car de foc, iar te-a îmbrăcat, Mireasă în văpaie,
Tu, Fecioara mea ca Sufletul, Clara mea Lumină Lotusul desfoaie !

!

! mă rog, Doamne-Dumnezeule, mă rog, Doamne-Dumnezeule, Ție,
să te-nduri azi și de neamul Tău care poate azi pe palme să-ți ție
Sufletul ca pe-un covor de la-, Sufletul ca pe-un covor de lacrimare
și țesut numai cu scump rubin, cu rubinul cel de prunci în sîngerare !

!

! mă rog, Doamne-Dumnezeule, mă rog, Doamne-Dumnezeule, Ție
Înălțarea Ta de azi la Cer, fie Înălțare-n veci și pe Vecie,
dar nu fie părăsire-a tot ce privește raza Ta pogorîtoare,
mă rog, Doamne-Dumnezeule, uită-te la Crucea viu răstignitoare
unde Rău-n carne l-ai simțit, unde Răul ți-a muiat-mîncat tot trupul,
unde singur ți-ai nenorocit trupul ca să nu mai ție-ntr-însul trupul
Sufletul cel fără de muri-, Sufletul cel fără de sfîrșitmurire,
mă rog, Doamne-Dumnezeule, mă rog Ție, Tu, Iluminare-n Fire,
Tu, Iluminatule, și Tu, al Mariei Mirum și Mirionime,
în splendoarea Cerului deschis peste Iași și Botoșani ca tine nime
nu ni se arată-n slavă azi, nu ni se arată astăzi în lucindă
rază mai frumoasă decît fa-, fața ta de bunătate suferindă,
Ochii tăi de lacrimi izvorînd, mînurile tale pline sînt de ele,
mînurile Tale se rugînd azi ca pe Apostoli pruncii morți să-i spele !

!

! spală-ne Tu, Doamne, de otra-, spală-ne Tu, Doamne Sfinte, de otravă,
Sufletele care ne-au băut apa morților din Lethe cea bolnavă
și-nsetează-ne de setea cea, cea de Suflet cînd bea Sufletul din Sine,
mai adîncă sete tot simțînd pe ce gustă-adîncul cel divin mai bine,
atunci se îmbată el de tot, atunci se îmbată sufletul de Domnul
cînd pierdut ca-n vis și visu-n somn, Somnul bea Visa- și Visul Somnul !

Doina

De la Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s-a
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotin și pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
De la Mare la Hotin
Mereu calea ne-o ațin;
Din Boian la Vatra-Dornii
Au umplut omida cornii
Și străinul te tot paște
De nu te mai poți cunoaște;
Sus la munte, jos pe vale,
Și-au făcut dușmanii cale,
Din Sătmăr pân' în Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul,
Îndărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se-ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui
Și-i străin în țara lui.
De la Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii în puhoi
Și s-așează pe la noi;
Și cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier,
Sboară pasările toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.
Își desbracă țara sânu,
Codrul – frate cu Românul –
De săcure se tot pleacă
Și izvoarele îi seacă –
Sărac în țară săracă!

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia!
Ștefane, Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Arhimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinților
În sama părinților,
Clopotele să le tragă
Ziua-ntreagă, noaptea-ntreagă,
Doar s-a-ndura Dumnezeu
Ca să-ți mântui neamul tău!
Tu te-nalță din mormânt
Să te-aud din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i suna din corn o dată
Ai s-aduni Moldova toată,

De-i suna de două ori
Îți vin codrii-n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toți dușmanii or să piară,
Din hotară în hotară –
Îndrăgi-i-ar ciorile
Și spânzurătorile!

La steaua

La steaua care-a rasarit
E-o cale-atât de lungă,
Ca mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajunga.

Poate de mult s-a stins în drum
În departări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre,

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zarit,
Azi o vedem, și nu e.

Tot astfel când al nostru dor
Pieri în nopți-adânca,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește înca.

Glossă

Vreme trece, vreme vine,
Toate-s vechi și noua toate;
Ce e rău și ce e bine
Tu te-ntreaba și socoate;
Nu spera și nu ai teama,
Ce e val ca valul trece;
De te-ndeamna, de te cheama,
Tu ramâi la toate rece.

Multe trec pe dinaintea,
În auz ne suna multe,
Cine tine toate minte
Și ar sta să le asculte?...
Tu asează-te deoparte,
Regasindu-te pe tine,
Când cu zgomote desarte
Vreme trece, vreme vine.

Nici încline a ei limba
Recea cumpan-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Pentru masca fericirii,
Ce din moartea ei se naste
Și o clipă tine poate;
Pentru cine o cunoaste
Toate-s vechi și noua toate.
Privitor ca la teatru
Tu în lume să te-nchipui:
Joace unul și pe patru,

Totusi tu ghici-vei chipu-i,
Și de plânge, de se cearta,
Tu în colt petreci în tine
Și-nțelegi din a lor artă
Ce e rău și ce e bine.

Viitorul și trecutul
Sunt a filei două fete,
Vede-n capăt începutul
Cine știe să le-nvete;
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de-a lor zadarnicie
Te întreaba și socoate.

Caci acelorasi mijloace
Se supun câte exista,
Și de mii de ani încoace
Lumea-i vesela și tristă;
Alte masti, aceeasi piesă,
Alte guri, aceeasi gamă,
Amagit atât de-adeșe
Nu spera și nu ai teama.

Nu spera când vezi miseii
La izbânda făcând punte,
Te-or întrece nataraii,
De ai fi cu stea în frunte;
Teamă n-ai, cata-vor iarasi
Între dânsii să se plece,
Nu te prinde lor tovaras:
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirena,
Lumea-ntinde lucii mreje;
Ca să schimbe-actorii-n scena,
Te momeste în vârtej;
Tu pe-alături te strecoară,
Nu bagă nici chiar de seama,
Din cararea ta afară
De te-ndeamna, de te cheama.

De te-ating, să ferii în lături,
De hulesc, să taci din gură;
Ce mai vrei cu-a tale sfaturi,
Dacă știi a lor măsură;
Zică totu ce vor să zică,
Treacă-n lume cine-o trece;
Ca să nu-ndrăgești nimica,
Tu ramâi la toate rece.

Tu ramâi la toate rece,
De te-ndeamna, de te cheama;
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera și nu ai teamă;
Te întreaba și socoate
Ce e rău și ce e bine;
Toate-s vechi și noua toate:
Vreme trece, vreme vine.

**Mircea Horia
Simionescu**

Cum se numea oare internaționala ce-i unea pe contemporanii Logodnicilor lui Manzoni? Epidemia..., epidemia... Am găsit: Epidemia, scrisă cu majusculă.

Nu înțeleg nimic. Îmi face impresia că trăim în două medii diferite.

În două culturi diferite, domnișoară! Mă gândesc la Epidemia ca la un nume. De ce oare n-am da oamenilor numele unor microbi? Fără nici o răutate! De vreme ce microbii, așa CUM spuneau cărțile răsfote azi-noapte (de la profesorul Nicolau citire), sunt prietenii omului, așa cum sunt și dușmanii Ini, de ce n-am evidențiat prezența lor în viață? O statuie este un memento public. Numele oamenilor, la fel; au avantajul în plus rH pot circula. În fiecare zi dăm bună ziua lui Demostene, ilirigăm ave lui Cezar, tremurăm o clipă de emoție în fața unui țtefan sau Alexandru.

- E prea amestecat...
- Nu e deloc...
- Bulionul... îmi pare rău că nu mă urmărești, domnișoară. Ziceam că

Dicționar onomastic (12)

nr fi interesant... Numele unor oameni ne-ar aminti de prăpădiile epidemiilor însemnate de cronicari în ceasloavele lor, ne-ar fi măsură a libertății dobândite prin știință față de moar-le. Unele nume de microbi sunt chiar expresive. De pildă, barilul Piocianic, despre care am amintit. Sau: tânărul Strepto... Sltrepto Zamfirescu.

- Aici este hala de fio-laj...

- Uite poezia! Am în mână esența vieții! Vivat! Cu ce este, mă rog, mai prejos ca intensitate a vieții acest flacon de cristal decât barbian, „palat de nuntă și cavou”? De-ar fi avut posibilitate să vadă așa ceva, Goethe și-ar fi revizuit substanțial capodopera. Să discutăm despre nemurire cu un flacon de vaccin în mână!

- Călătoria noastră prin secțiile Institutului de seruri și vaccinuri "Dr. Cantacuzino" s-a terminat. Îți mulțumesc, domnule ziarist, pentru atenția cu care m-ai ascultat.

Tânăra fecioară vru să plece. O oprii printr-o mișcare scurtă a mâinii - trebuia să plece. În infernul acesta alb, Dante călător se cuvenea să scoată la liman pe Vergiliu sărăcit sufletește.

- Maestre, spusei, adică scumpă domnișoară, rămâi o clipă! Spune. În ce borcan ai închis gluma, jocul, poezia?! Mărturisesc că mă interesezi într-o măsură

mai mare decât milioanele de vidați foșnind tăcut sub cristalul marmitelor. În muncă durrij-tale disting idei ce entuziasmează. Să nu amintesc decât de ură-toarea încheștare a cohortelor de bacili folositori cu cei ucigași, de admirabilele, nebiruitele rețele de sulți și armuri ce amintesc Bătălia de la Lepanto a lui Vasari sau cea Bătălie a lui Alexandru de Altdorfer. Cenușul unui mediu saturat de mucegaiuri îmi evocă toate bătăliile istoriei. Nu ți-aș pretinde să descoperi acum lumea, dar te-aș îndemna să trăiești cu frenezie noutatea niciodată stinsă a peisajului microscopic. După ce privești o zi întreagă câmpurile fertile ale morții, sub lupa rece a aparatului, după ce ai respirat ore în șir alături de Ciumă și Holeră tfebuie să te simți omul cel mai puternic și cel mai fericit de pe pământ, pentru că ai puțința de a reedita și sărbători din nou Geneză. Creierul dumitale ar putea fi un autor fecund de cosmogonii. Ar putea, dând frâu liber fanteziei, să cânte în versuri încrederea în viață, în neobosita ei putere de a se reînnoi, măreț luptei și efortului, noblețea distingerii folositorului de urât și păgubitor... Gândesc acum la o poezie vastă, dedicată vieții dar nu uit Poezia de talie suplă, mângâietoare, a clipei de neîncredere și amărăciune.

Dumneata ar trebui să duci acasă, în familia și cartierul în care locuiești, oamenilor cu care conviețuiești, polenul unor sensuri adânci, tulburătoare.

La salariul meu, domnule, nu văd ce pretenții poți avea... Sunt mulțumită că mă spăl bine pe mâini și că nu duc acasă, În vremea prânzului, vreo boală necunoscută... Asta e, la revedere...

În zilele următoare, i-am trimis cercetătoarei un plic cu notițele mele poetice, din care nu lipsea o listă cu caracterizări și nun ic, după cum se va vedea mai jos:

Cum injecțiile cu vaccinuri muldpotente, drogurile miraculoase cuceresc, cu fiecare zi, poziții întinse din continentul suferinței, al bolii, al Morții, propun să cucerim și noi, din tezaurul Onomastic al Patologiei, nume de suferințe și afecțiuni. Cu alte cuvinte, să le cerem înapoi bolilor numele frumoase pe care, nu oricine, nu le merită.

Colita - fata vag îmbujorată, cu ochii verzi, reci.

Rujeola - femeia echilibrată, frumoasă, monumentală.

Afta - mirosind a câmp înflorit.

Va urma

**Theodor
Codreanu**

Exact ca în experiența mâinilor lui Penfield! Și așa și este Istoria critică a literaturii române. D-l Manolescu a vrut să urmeze armonia mâinilor lui Escher, dar a rămas prizonier schizoidiei agresive. Poate că asta îi și dă originalitatea și toate polemicile în jurul acestei cărți de-aici își trag și își vor trage sevele, cu voie sau fără voie. Observând faptul cu decenii în urmă, prin referire la cartea *Despre poezie* (1987), constat că Istoria...este și mai accentuat protocronică. Acum, d-l Manolescu recunoaște chiar că idei protocroniste datează, la noi, încă din secolul al XIX-lea (protocroniști, afirmă el, există „cu mult înainte de studiul lui Edgar Papu“), ceea ce contrazice opinia strident însușită de resentimentarii postmoderniști că protocronismul ar fi fost invenția „ideologică oficială“ a comunismului sub Ceaușescu.

Aducând obiecții protocronismului, dar de altă natură, și justificate, Marian Popa nu confundă ideea cu ideologia

Istoria „Canonică” a literaturii române

Istoria literaturii la două mâini (5)

partidului, descoperind, la rândul-i, că acest concept al lui Edgar Papu se găsea deja, altfel formulat, la Tudor Vianu. În definitiv, protocronismul poate fi considerat o ramură cultural-literară a protologiei, concept introdus încă din secolul al XIX-lea de către Ermenegildo Pini și Vincenzo Gioberti, în Italia, devenit, apoi, familiar filosofiei din secolul al XX-lea. Prima lucrare de protologie în spațiul românesc aparține lui Petru Ioan. Trebuie avut grijă însă ca dimensiunea protologică, atrage atenția Luigi Pareyson, să fie corelată cu cea „eshatologică“, echivalent al celei sincronice și „profetice“.

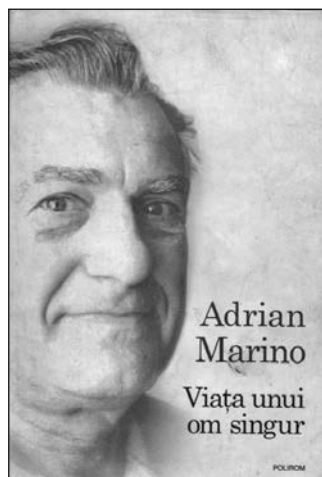
Continuând cu o mână (cea ideologică) să condamne protocronismul, Nicolae Manolescu îl profesează cu cealaltă, încât cartea este plină de trimeri protocronici, chiar și-n cea mai controversabilă latură, aceea a priorităților și a precursorilor. Eram tentat să scriu un episod special pe această temă, dar mă voi mulțumi să semnaliez că situația a fost sesizată și de alții. Tudor Cristea, bunăoară, observă susținerea protocronismului lui Iordache Golescu (cea. 1776-1848) în raport cu Borges, cel din *Ficciones*. Paralela este „năucitoare“, cum o califică autorul, din pri-

cina discrepantei valorice dintre Borges și Iordache Golescu, dat fiind că primul este un autor canonic și la Bloom, pe când al doilea nu rezistă esteticului, argumentul central pentru intrarea în canon. S-ar putea însă, la fel de bine, ca Tudor Cristea să fi recurs la caricaturizarea comparației necitindu-l, pur și simplu, pe Iordache Golescu! Dintre sutele de protocronii de suprafață din istoria manolesciană voi mai semnaliza câteva. Miron Costin este „primul nostru reporter de război“, Ion Budai-Deleanu devine precursorul lui Joyce, Borges, Nabokov și, bineînțeles, al lui Mircea Cărtărescu: „Are în comun cu ei, pe lângă simțul artificiei, al artei ca joc, o anume intuiție a gratuității și a absurdității înseși îndeletnicirii poeticești“. Budai-Deleanu n-ar fi publicat epopeea, fiindcă avea conștiința că nu i se născuse încă publicul cititor, apărut abia în postmodernism: „Abia astăzi par vindecate sechelele pozitivistice ale comparatismului care a situat mereu epopeea lui Budai într-un raport de conținut (motive, acțiuni, personaje) cu presupusele modele și i-a limitat anvergura ludică la un comic de caractere sau, cel mult, de limbaj. Comedia literaturii, șarja

istorico-filologică, bufonada procedurilor textuale, care au stat în felul acesta în umbră, pot fi în sfârșit scoase la lumină și Țiganiada citită cu un superior amuzament spiritual scutit de orice prejudecată“. Paginile despre Țiganiada sunt dintre cele mai consistente din istoria manolesciană. Autorul intră în atmosfera canonului chiar la modul bloomian, deși iarăși ignoră ecuația centru iradiant/diferențiere, încât Budai-Deleanu este citit prin Mircea Cărtărescu, iar nu Mircea Cărtărescu prin Budai-Deleanu, cum ar fi firesc. La o astfel de lectură răsturnată a recurs, de exemplu, Freud în raporturile sale cu Shakespeare, însușindu-și ceea ce descoperise „divinul brit“, adică psihanaliza pe care autorul lui Moise și monoteismul doar a codificat-o, după care a încercat să-și distrugă precursorul înlocuindu-l cu necunoscutul din Oxford, pe care actorul din Stradford l-ar fi plagiat.

Oare nu așa apare și Mircea Cărtărescu, în Levantul, ca presupus centru canonic al literaturii române, iar nu Dimitrie Cantemir, Budai-Deleanu și Eminescu?

Va urma

Adrian Marino

Micii, țuica, sarmalele și taraful de lăutari definesc cel mai bine acest stil ideal de viață. Inclusiv la Smithsonian Folklife Festival de la Washington. „Eternii săteni ai istoriei”, vorba lui E.M. Cioran? Personal îl consider profund negativ. Dar el este și rămâne „specific național”. Și ceaușismul i-a conferit o justificare și o dimensiune istorică. Dacă grațiarul cu mititei, țambalagii și lălăitul „rapsozilor populari” sunt adevăratul popor român, simbolurile noastre naționale, declară pa l'ttft și cu toată sinceritatea: nu lac parte din acest popor primitiv, cu zurgftlfl și beții cu poșircă. Prefer să rămân și să mor „un citadin” izolat. Și, totuși, nu mai puțin român. Dar altfel.

Nu este singura explicație pentru care întreg poporul român (cu excepțiile cunoscute, puțin) s-a lăsat prostit de o calfă paranoică de cizmar. Acosta a știut, cu o viclenie țărănească extraordinară, să-și organizeze un formidabil „cult al personalității”,

Altă Românie (5)

fără precedent în istoria românească. Ideologizarea de fațadă era inventarea conceptului de „națiune socialistă română”. Baza sa reală nu putea fi însă decât etnicismul, șovinismul naționalist, „contribuția specifică” denumită „național-comunism”. IVansformaroa întregii istorii naționale în precursora a noului regim și al ilustrului său conducător. Țăranul sărac din Moldova, tată a cinci copii, care și-a bătut nevasta atât de tare, încât i-a rupt dinții și falca numai fiindcă ea voia să-și boteze ultimul născut Mihai și nu Nicu Ceaușescu, așa cum ținea el. Este un simplu indiciu, dintr-o sută, dintr-o mie, că acest cult a prins. Dacă ar li avut o față, ea a trebuit să se numească Zoe Ceaușescu (Gabriela Adameștennu, 22 plus, supliment gratuit, 20-26 aprilie 1999). Lumânările uprinso lu mormintele „împușcaților”, portretele purtate procesional la manifestații, mitinguri și mineriade recente dovedesc o adâncă pătrundere u acestei figuri devenite simbolice în mentalul colectiv popular. La nivelul său col mai de jos și primitiv.

Faptul că se joacă mereu cartea șovinismului („vin ungurii”), că se sparg geamurile consulatului maghiar din Cluj și la sediile UDMR, după un banal meci de fotbal

România-Ungaria, câștigat de „noi”, indică aceleași reflexe primitive, ușor de speculat și de canalizat. Și ceea ce este cel mai grav, reacții adesea de expresie pur spontană, instinctuală, colectivă. Ura ancestrală a „străinului”, a „evreului”, exprimată și în folclor, demonstrează, încă o dată, că acesta este adevăratul specific românesc: cel rural. Orașul, „burghezia” românească, admirabilă, dar păcat că nu există, este o altă lume, un alt sistem de reprezentări și valori. „Omul nou” - adevăratul om nou românesc - dacă va veni vreodată, nu este și nu va fi în nici un caz produsul artificial al propagandei comuniste, ci al unui alt, nou, mediu social. Doar că el se formează extrem de greu, dificultate asupra căreia voi reveni.

Rețin deocamdată, pentru a încheia această schiță sumbră a ceaușismului „spiritual”, ravigiile cele mai evidente în sfera culturii. Ce este, de fapt, cultul lui N. Ceaușescu decât produsul abecedarului naționalist-festivist, cu figuri simbolice, exemplare, gen Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul? Nu ține acesta din urmă discursuri ceaușiste în filmele lui Sergiu Nicolaescu? Am fost cu toții, de fapt, victimele vechiului abecedar patriotard, la nivelul căruia a rămas și ignoranta calfă. Efect tardiv

al romantismului istoric pașoptist, ce trebuia, într-un fel, să umple un vid istoric cu „ceva”. Cu figuri exemplare, glorioase, care să ne justifice existența. Mai bine spus să ne-o „inventeze”.

Aceeași tendință de glorificare, demonstrată și speculată cu aceeași extraordinară viclenie, o regăsim și în „omagiile”, de orice speță, ale „cultului personalității”. O relație și de tipul stăpân-sclav, stăpân-slugă. Căci toți poeții de curte ai ceaușismului nu aveau o altă mentalitate decât una de slugă, ce linge mâna stăpânului. Că slugărnicia era versificată, mediatizată, televizată n-are în esență nici o importanță. Și ea venea tot de departe, dintr-o structură socială arhaică, stratificată în stăpâni și slugi, de care nu știm când ne vom elibera, în subconștient, vreodată. Ceea ce atrage automat și nivelarea valorică, egalizarea, cultul generalizat al mediocrității. Într-o piramidă socială atât de strictă, toți cei ce sunt în subordine, pe treapta inferioară, devin inevitabil „egali”. Deoarece toți sunt obligați să servească în mod egal același tiran. Minciuna generalizată, supralicitarea, concurența comunistă și toate celelalte au același efect și aceeași convergență în servitute și lingușeală.

Percepeam, bineînțeles, toate aceste realități, dar revelația cea mai brutală am avut-o abia după 1989. **Va urma**

Osânda nuferilor

Florin Costinescu - Nuferi blestemând

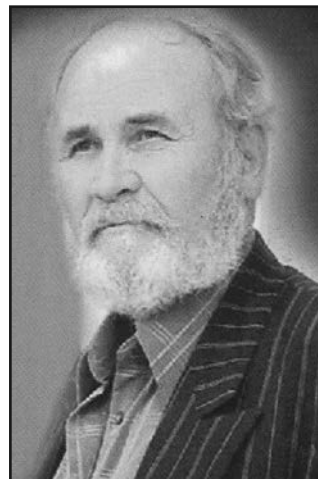
E o deznădejde si-un strigăt nemaipereche în versurile lui Florin Costinescu. Deznădejdea curgerii mișcând oameni si lucruri, schimbându-le nefiresc locul si sensul. A strigătului pe dinlăuntru mai întâi, atunci când ce e temeinic așezat, ajunge motiv de negociere la loteria timpului. „Nuferi blestemând” e cel mai teribil titlu ce se putea da unei cărți de poezie. În titlul ăsta veșnicesc odată cu poetul toate tristețile lumii, toată zădărnicia parcă, a bucuriilor de altădată, amărându-i ființa: „Aș vrea să laud verticalul, orice întâmplare/care suportă umila și arhaica probă a firului/cu plumb - mă întreb/dacă voi fi privit ca un căzut din lună,/ca un dinozaur răătăcit/prin sticlăria intens colorată a sfârșitului/de mileniu,/ca un ins perfid, gelos întârziat/pe faima lui Dae-dalus./Îmi spuneți: lasă totul pe seama noastră,/firul de plumb nu mai există demult: altele/sunt uneltele de măsură ale acestei lumi,/du-te în camera copiilor,/ieși la iarbă verde, ascultă la patefonul din pod/vocile celebre de altădată: oricum/verticalul de azi este altul decât cel/din frivolele tale insomnii.../Dar de ce nu mai stă piatra pe pia-

tră./Sentiment pe sentiment,/lumină pe lumină? /De ce prăvălirea e lege si încovoierea la fel?/Tristețea însăși se năruie ținându-se, iat-o,/de un gard putrezit de la marginea orașelor,/ca ultimul bețivan de provincie...” (Firul cu plumb) Umbra cui, să pună stavilă vremelniceii, dacă stejarul rămas singur dinaintea pădurii în genunea, nu-si mai află seamă si pereche? Care-i rostul înserării, dacă ivirea lui „măine” nu e întemeiere în vertical?: „Nu mai însemni nimic, Măreție,/apusă-i vremea ta, dusă pe apele tuturor Sâmbetelor,/un ciot ai rămas de care sempiedică/doar vreun brav băutor de votcă Stalicynaya/în aventura mereu reluată de traversare/a întunericii/pentru a ajunge pe partea cealaltă.../Camera lui insalubră în care stă cu chirie, acolo e,/pe partea cealaltă, la ultimul etaj - asta ca să fie/mai aproape de Dumnezeu,/nu pentru că e mai ieftin,zice el,/aprinzându-si din mers un muc de țigară/cules de pe buza ulcerată a străzii/pe vremea bunicilor, Măreție, am auzit,/aveai mare căutare,/erași primită cu fast în Sala Tro-nului/și toată asistența se ridica în picioare înainte-ți./Cât de luminată

îți era fruntea de soarele/care te însoțea pretutindeni!/Acum, iată-te sfâșiată de colții lupilor/prădând în haită vechile obcine,/tezaure si cimitire - laolaltă, iată-te pusă să scoți bălegarul din grajduri,/să culegi căpșuni în Spania/si să rupi bilete la toalete publice...” (Nu mai însemni nimic, Măreție) Poetul strigă pre limba lui, una, sângerându-i cerul gurii spuzit cu stele si cuvinte amare, iar strigătul se întoarce ecou lăcrimat, așezând pe răni sarea colindului degeaba într-o lume a surzilor: „Faptul că știi să privești în față,/să nu te-ncovoi, să strigi,/chiar dacă nu te aude nimeni,/te face invulnerabilă, speranță a mea,/având silueta florii soarelui. Adevărat,/multe trecură fără să lase vreo urmă/în clepsidrele timpului, au fost duse de ape/si înecate în mълuri vâscoase:/stărnită de vreo pală de vânt,/nici cenușa nu-si mai aduce aminte/de profeții minciunii! Si totuși,nimicul/e tot mai avar în juru-mi,/sună neobosit în trompete, bate/în tobele lașității si cântă imnuri/de proslăvire a cetii: Ieri l-am văzut mărșăluind/pe străzile cetății, aplaudat din balcoane,/fluturând prapuri cenusii/ai victoriei... Doamne,/ce batjocură a

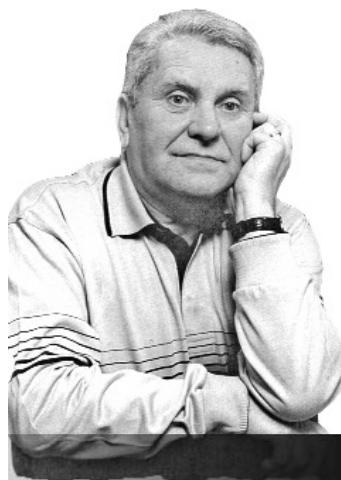
Consemnări prietenești

de Mihai
Antonescu

ideii de măreț...” (Prapuri cenusii) Înlocuirea valorilor cu surrogate, a frumosului cu urâtul și-a sentimentului profund cu ipocrizia vieții trăite în fugă, seamănă cu osânda nuferilor preamărind noroiul din drag de ochii soarelui pentru ei, din dor de apele ce-i leagă între blestem si rugăciune: „Mă întreb dacă am mai fost vreodată pe aici/pe unde viscolește cu cenușă peste nuferi în agonie,/pe unde chipuri sacre sunt smulse din rame si duse/la eșafod de clauni si metrese, făcând gesturi obscene. Mă întreb dacă am mai văzut cândva ceace văd/acum, fire de sânge prelungindu-se pe fruntea Mitului/și bucuria dementă a arcașilor cu laseri/iluminați de bucurie loviturii fa-

Fulguratii

de Victor Sterom

Elena Fecioru-Scânteioară Tristeți tămăduind cuvinte

„Ani și ani, Elena Fecioru-Scânteioară a reprezentat județele Dâmbovița și Prahova la diferite Festivaluri de literatură. A fost astfel premiată iar în anul 2002 la Stănița (Hunedoara) obține Diploma de excelență pentru întreaga activitate. „Versurile din acest volum sunt simple dar câștigă prin mesaj”. (Mihail I. Vlad - în nota editorului). Să fie ambiția de a-și vedea numele scris pe o copertă sau și talentul? Vom constata citindu-i cartea. Când spui: „Sub povara neostoitelor clipe genele caută îmbrățișarea odihnitoare a somnului” sau „Sufletul, candelă de pri-

vighere așteaptă îmbrățișarea apusului”, este vorba de poezie și - implicit - de talent. Astfel, autoarea „mângâie” fiecare clipă care-i atinge destinul. Scăldate în lumina blândă a dragostei de viață și de vers, sau în aburii melancolici și nostalgici ai clipelor de împlinire spirituală, poeziile - multe scrise în ritm și rimă rezidă în tematica msm ori paradigma „tristeții” care, aici, nu fac altceva decât să „tămăduiască” mișcătoarele culori ale cuvintelor - brațe de curcubeu ce-i „cântă” și încântă infinitul, atestând o sensibilitate autentică.

„Și-alunecă pe valuri cu zânele măiestre/Din lac, adună luna când e cuprins de vrajă/Și-o dăruie acelor ce-n gânduri au ferestre/Să-i soarbă

strălucirea din harul său divin/De pretutindeni, parcă, ferestre larg deschise/îmbrățișează muza cuvintelor de flori/Triumfă veșnicia în candelă aprinsă/Și arde rădăcina de spin otrăvitor”. (pag. 33)

Parcă văd în acest fragment de poem „tristețea” privirilor eminesciene. Osmoza dintre om și natură, cântecul înfiorat de logodnă a vieții și a dorului de viață, limpezimea vădită a limbajului, frustețea și credibilitatea fac din poeziile Elenei Fecioru-Scânteioară o sărbătoare tulburătoare. În zonele (mai) lăuntrice ale sufletului ei descoperim iluminări profunde propunându-ni-le ca înfloriri ale dorinței de împlinire. În fine, aceste poezii prelungesc gestul adevăru-

lui simplu - dincolo - de granița convenționalismului - în apele (mai) adânci ale cunoașterii.

„De-atâtea așteptări mi-i părul nins/Destruiesc poveri sub ochiul plâns/Doar amintiri se zbat sub ghiocei/Că-n așteptări s-au stins toți anii mei./Trecut-au primăveri pe lângă geam/Mireasma lor nu mi-a-nflorit pe ram/Mi-a strâns ninsori din anotimp impus/Speranțe pier, degeaba-i ochiul plâns./Degeaba-mi strigă sufletul pribeag/Ecoul răstignit sentoarce-n prag/Degeaba-mi cântă dorul la vioară/Destinu-i surd, esterp de primăvară./Degeaba-m strâns a boabelor durere/Căci ochiu-mi zace sterp de mângâiere/Singurătăți tronează peste soartă/Degeaba-mi trece dorul pe la poartă./Sub lacăt greu, cernita mănăstire/Mă-nchise-n așteptări și amintire/De-or trece primăveri pe lângă geam/Sub ochiul plâns vor troieni un ram”. (Sub ochiul plâns)

Osânda nuferilor

continuare ➔

tale: Mă întreb dacă am mai auzit ceea ce aud astăzi,/îmnuri întru preamărirea Nimicului,/ros-tite cu evlavie adulteră în

piața publică,/ zgomotul intens de roată de piatră/ rostogolită peste sufletul eternității.../În care viață am mai trăit toate acestea? Vă implor: lăsați-mi libertatea să întreb,/luați-mă drept un om rătăcit printre voi...” (Peisaj cu clauni)

Florin Costinescu e un simbolist, un sentimental incorrigibil și un reflexiv cu certe, rafinate judecăți în impunerea actului artistic. Cu mă-

reață tristețe se aștern poemele în volumul „Nuferi blestemând”, volum apărut la Editura SemnE în anul 2010, cu îngăduință, și o speranță ivindu-se totuși din amarul neîndurătoarelor curgerii ca piatra, ca și cuvântul, mai pot încă zidi stavilă întru iubire și mai bine, întru sens și însemnătate: „Cui să mă supun/pe de-a-ntregul,/dacă nu acestei albi de apă/care-mi preface

urma pașilor/în pietre de râu? Merg de-a lungul ei,/înot și alerg - pe maluri, țopăie clovni,/își fac rondul cocotele,/plescăie silabe demagogii. Câteodată vin ape învolburate,/câteodată soarele le crucifică,/dar pietrele își cunosc rostul/de a rămâne, de a cânta,/de a ține întinsă albia fluviului/ca pielea bobului de grâu/sub care palpită duhul laptelui.” (Pietre de râu)

Al Florin ȚENE

Spiritul național în publicistica și proza eminesciană

În perioada anilor 1870, când spiritual național românesc începuse să prindă rădăcini în urma unirii Principatelor Române, Moldova și Țara Românească, mulți scriitori au militat pentru promovarea naționalismului ca fenomen al iubirii de glia strămoșească, a limbii române, a credinței creștine în spiritual ortodoxiei și a tradițiilor poporului din spațiul Carpato-Danubiano-Pontic. În acest context a început Mihai Eminescu să publice articole în care a promovat spiritual național românesc. Primele articole publicate de poet, în număr de trei, au apărut la Budapesta, în ziarul „Federațiunea” sub conducerea lui Alexandru Roman, membru al Academiei Române din 1870, în care expunea situația politică a românilor și a celorlalte națiuni din imperiul Austro-Ungar.

După o perioadă de întrerupere, în anul 1876 Eminescu începe să publice articole în care promovează spiritual național în publicația „Curierul de Iași”, unde văd lumina tiparului interesante cronicile teatrale, dar mai ales analize privind situația românilor de pretutindeni. Scria pe atunci: „Și când strănepoții vor citi odată despre luptele naționale, reflectate nu în lumina nouă a teoriei, care o preface într-o luptă de interese, ci în lumina viorie a simță-

mântului cu toată bogăția de culori, de pasiune, de înamorare specifică în fetișurile naționalismului, - citirea acestor fapte va face asupra lor impresia romantică, care asupra noastră o face răzbelul Cruciaților și cavalerismul de atunci”. (Despre luptele naționale).

Activitatea sa de la „Timpul” din București, începută la 1877, chemat fiind de la Iași de către Ion Slavici, este foarte intensă. Își începe campania cu articolul „Dorobanții”, în care evidențiază eroismul ostașilor români în Războiul de Independență, și dragostea de glia străbună. În 1880, Eminescu este numit redactor șef la „Timpul” în care continuă să publice „Studii asupra situației”. În aceea perioadă scrie articolul „Adevăratul naționalism”, din care cităm: „Dar Domnilor; mi-e rușine să fiu Român! Dar ce fel de roman! Român care vrea a-și fi însușit monopolul, privilegiul patriotismului și-al naționalității - așa Român de paradă mi-e rușine să fiu. Naționalitatea trebuie să fie simțită cu inima și nu vorbită numai cu gura. Ceea-ce se simte și se respectă adânc, se pronunță ari-reori! Hebreii cei vechi

n-aveau voe să pronunțe numele Dumnezeului lor! Iubesc poporul românesc, fără a iubi pe semidoctii și superficialitățile sale”. (Adevăratul naționalism).

La 1 ianuarie 1882 este schimbat din funcția de redactor șef de către Grigore C. Paulescu, însă rămâne redactor pentru secția politică. Se înscrie în „Societatea Carpați”, înființată la 24 ianuarie 1882 cu intenția de a sprijini lupta națională a românilor de către stăpâniri străine. În această perioadă publică articolul „Naționalii și Cosmopoliții”, în care scrie: „Dacă Domnii Internaționali, în loc de a se lăsa purtați de spiritual timpului, ar avea bunătatea de-a atinge pământul cu picioarele și ar ajuta pionirilor germani ai progresului de a aduce mai departe panerul cu cele câștigate de ei, poate că în cursul acestei lucrări cam rare ar reveni la ideia lor, la a cărei realizare nu servă înfrățirea ilusorie a unor națiuni egal-îndreptățite (așa ceva nu există, ci domnia unei națiuni cu civilitatea și limba ei)”. În noiembrie 1888 își reia activitatea publicistică, prin colaborarea la „România liberă”, în care, pe lângă articole, unde promovează spiri-

tual național, pledează pentru schimbarea relațiilor de muncă. Războiul de Independență națională de la 1877 îl face pe Eminescu să scrie articole ce impresionează prin vibrația patriotică.

Trebuie să spunem că Mihai Eminescu a fost un creștin autentic. Poeziile, proza și publicistica exprimă spiritul național-ortodox. Considerații de ansamblu asupra creștinismului găsim în manuscrisul 2285 care reprezintă traducerea din germană a studiului lui M. Lazarus și N. Stendhal „Gânduri introductive privind psihologia popoarelor”, apărut în 1860. Despre acest manuscris a scris D. Vatamanuc „Pagini germane”, în revista „Manuscrisul” (an XVII, 1986). Manuscrisul 2261 la paginile 192-194 cuprinde următoarele cugetări ale lui Eminescu referitoare la Dumnezeu: „Fără eu nu există timp, nu există spațiu, nu există Dumnezeu, fără ochi nu e lumină, fără auz nu e cântecul; ochiul e lumina, auzul e cântecul, eu e Dumnezeu”. În „Timpul” din 10 octom-

☛ brie 1881 Eminescu scria: „biserica a creat limba literară, au sfințit-o, au ridicat-o la rangul unei limbi hieratice și de stat. Din acel moment trăsătura de unitate a devenit și a rămas limba și naționalitatea, pe când înaintea românul înclina a confunda naționalitatea cu religia“. În articolul „Știm prea bine...“, publicat în „Timpul” (nr.170, 4 august 1878, pag.1), Eminescu scria: „Cine ne alungă limba din biserică și din instrucția educativă (a școalelor elementare și secundare), cine nu ne lasă să fim ceea ce suntem a rupt-o cu conștiința noastră națională și cu simpatiile noastre intime, oricât de bun ar fi relațiile lui internaționale cu statul nostru”.

Deși poezia și articolele publicate în presă au promovat spiritual național, inclusiv românismul, Mihai Eminescu fiind unul din marii gazetari ai secolului XIX, a promovat spiritual național și în proza literară. Prozele antume cele mai cunoscute sunt „Sărmanul Dionis” și „Cezara”. Dar mai putem aminti drama istorică în trei acte, în versuri, „Bogdan-Dragoș”, din care răzbate spiritual iubirii de glia strămoșească, în timp ce în cele două proze amintite la început descoperim un filon romantic al basmelor și poveștilor românești, la fel descoperim în „Mira”, fragment dramatic; și „Emmi”, dramă într-un act, dar mai ales tabloul

dramatic „Mureșianu”, din care răzbate dragostea de popor și istoria sa, lucru ce-l descoperim și în „Alexandru Lăpușneanu” și „Alexandru Vodă”, fragment dramatic. Din postume remarcăm romanul ne terminat din tinerețe „Geniu pustiu” și alte lucrări ne terminate, descoperite de Titus Maiorescu, printre manuscrisele poetului, după moarte. În multe cugetări, filosofice, sociale, istorice, literare, Eminescu a fost preocupat de spiritual național. Exemplu: Organele conștiinței naționale puține fiind la număr, silite a deveni universaliste. Despre literatura națională spune: „Fiecare literatură națională formează focarul spiritului național, unde concurg toate razele din toate direcțiunile vieții spirituale, ea arată nivelul vieții publice spirituale. În articolul „Despre naționalism și cosmopolitism” sublinia: „Oamenii cari au început regenerarea națională, ni-au dat ideea întregului, ce noi avem a o realiza”. Eminescu duce campanii de presă dedicate chieștiunii Basarabiei, critică aspru Parlamentul pentru înstrăinarea Basarabiei. Este intransigent cu politica de opresiune țaristă din Rusia (o adâncă barbarie), cât și față de cea a Imperiului Austro-Ungar. Situația sa de la ziarul Timpul devine critică în 1880, mai ales după ce critică proiectul de program al partidului Conservator, lansat de

Maiorescu, în care acesta pleda pentru subordonaarea intereselor României și sacrifice românii din imperiul Austro-Ungar.

Petre Țuțea spunea despre Eminescu că este „Românul absolut”, întrucât pentru poet primează națiunea, omul nu poate aparține omenirii decât aparținând unei națiuni. Spunând despre om că acesta: „În zadar ar încerca chiar de a lucra deodată pentru toată omenirea, el e legat prin lanțuri nedesfăcute de grupa de oameni în „care s-a născut”. Mai mult de cât atât Eminescu dușine ideile naționaliste în Sărmanul Dionis”. Scriitorul, pe această cale, existența sentimentului național chiar pe metempsihoză, spunând prin glasul lui Ruben: „...oameni au o simțire întunecată pentru păstrarea și mărirea neamului lor. Sunt tot ei, cei care renasc în străne-poți”. Pentru Eminescu națiunea reprezintă, îndubitabil, o sumă de voințe vii care merg în direcția hotărâtă de propria lor natură. Adevărata unitate, pentru Eminescu nu este statul, ci națiunea, criticând politicianismul, considerat o plagă a națiunii, având în vedere situația dezastruoasă din țară la acea vreme. Nu poate exista organizare serioasă cu oameni fără știință, fără avere, fără pregătire temeinică cu oameni” a căror inteligență este o sofisticărie, a căror știință nu ajunge nici la corectitudinea gramaticală. „C. Rădulescu-Motru”

subliniază adevăratul sens al naționalismului, așa cum trebuie înțeles, și anume că „la civilizație nu se ajunge decât prin muncă”, iar Eminescu, în acest sens, spune: „...vina cea mare a generației trecute, orbită de civilizația străină, a crezut că, introducând formele exterioare ale ei, i-a introdus totodată și cuprinsul. Acest cuprins nu se realizează decât prin muncă”.

Se tot vorbește despre naționalism, dar ce înseamnă acesta? Națiunea reprezintă stadiul superior al noțiunii de popor, este chitesența poporului, sumusul valoric recunoscut și acceptat pe plan internațional. Iar a fi naționalist înseamnă să iubești tot ce a dat mai bun poporul în sânul căruia te-ai născut, valorile lui realizate de-alungul sutelor de ani, cel care protejează națiunea din care face parte. Naționalismul este conștiința apartenenței la un popor. Conștiință pe care Eminescu avea. Dovadă scrierile sale, atât cele poetice, dar mai ales publicistica și întro oarecare măsură proza.

Anton Gagiuc

Interlocutoarea mea era emoționată și bulversată interior. Venise să pună pe tavă cuiva, unui necunoscut, viața ei, cu amănunte pe care dorea să le uite sau dorea... ca acestea să nu mai existe. Era tânără, deosebit de tânără pentru a avea experiență de viață, trăire și totuși avea. „Domnule... e vorba de zece ani din viața mea, de zece ani de vise, de speranțe, de frumusețe, da, de frumusețe pentru că a fost și frumusețe, iar acum...” Ochii i se umeziseră, buzele tremurau ușor ca frunzele abia mijite pe ram. Dincolo de acel chip era o tragedie. Tragedia că ceea ce intuia ar fi putut fi adevărat, iar eu trebuia să infirm sau să confirm. În mine era speranța viitorului ei, pentru ea începea un meci, e adevărat într-un sport frumos, tenis, îl putea pierde sau îl putea câștiga, dar era posibil să se termine și la egalitate, depinde din ce unghi privești lucrurile.

Am ascultat-o cu atenție pentru a o înțelege și pentru a-i prelua o parte din durere, prin aceea că îi insuflam încrederea că a venit unde trebuie și la cine trebuie, că dorința mea este aceea de o ajuta, nu numai de a obține un rezultat, indiferent care va fi el, ci de a-i arăta, în funcție de rezultat, ce cale să urmeze, aici deveneam mai important pentru ea, atunci puteam să devin punctul ei de sprijin. Am înțeles ime-

Viața ca un meci de tenis

diat că spera ca al șaselea ei simț s-o înșele, că intuiția să-i fi jucat feste, că poate doar a avut un vis urât din care nu a ieșit nici după ce discutate cu mine, că din întuneric nu putea ieși decât dacă gândește pozitiv.

În fișa cazului scria negru pe alb: persoană cu domiciliul în... părăsit în fapt din data de... probabil și-a stabilit reședința la părinții săi... poate fi găsit zilnic la adresa... unde își desfășoară activitatea ca... Mai poate fi găsit la clubul X... și la terenurile Y... Utilizează pentru deplasare mașina...are un program regulat zilnic între orele... Se cere: activitatea sa zilnică pe ore și pe minute, în timpul și în afara activității specifice, la început pentru zece zile, apoi... vom mai vedea. Pentru studiul de caz am stabilit că sunt necesare trei zile, după care va fi elaborat un plan de acțiune în funcție de rezultat, cu această ocazie vor fi evaluate și costurile lucrării. Reguli de lucru pentru echipă: discreție a supravegherii, evitarea expunerii, subiectul să nu fie pierdut din ochi niciun moment, și dacă a fost lăsat la domiciliu să se asigure că se va culca și nu va pleca peste un sfert de oră, aceasta înseamnă că echipa rămâne pe loc încă treizeci de minute, dacă subiectul nu mai face nicio mișcare la do-

miciul, înseamnă că a intrat în brațele lui Morfeu, apoi echipa se poate retrage.

Reguli de lucru pentru client: nu solicită informații periodice, nu sâcăie cu telefoane pentru a ști „cum stăm”, contactul cu...prestatorul de servicii va fi stabilit prin contract, dacă însă are informații operative de interes, sună imediat persoana de contact stabilită. Greșeala clientului se transformă în piatră de moară pentru cei care investigheză cazul, de aceea clientul trebuie să aibă răbdare ca și investigatorul, dacă nu... „Voi ști pas cu pas ce faci în fiecare zi” a spus clientul subiectului într-o zi la două zile distanță de întrevvedere pe care am avut-o. De acum să te ții agenție de investigații! Dacă nu aș fi avut contractul încheiat trebuia să mă las de un astfel de caz. Subiectul ca să fie protejat, a angajat o altă agenție de investigatori care să-i spună dacă e supravegheat sau nu, când, unde etc. Eram deja în război, a fost prima dată când am avut senzația că muncesc degeaba, și că oamenii mei de pe teren sunt doar marionetele cuiva. Subiectul efectua un program ca după carte: nu se întâlnea cu nimeni necunoscut, venea la program la aceeași oră,

pleca apoi direct la domiciliul părinților, nu ieșea din casă, servea masa în același loc, la aceeași oră, dacă mai o ținea așa câteva zile ar fi trebuit să-i dau și o diplomă pentru corectitudine. Aș fi putut să-i spun clientului: „doamnă ce ați semănat culegeți acum, dacă v-a mâncat limba faceți acum dvs. pe investigatorul pentru că eu îmi iau jucăriile și plec...”

Dar ar fi fost bine pentru un profesionist? Evident era o dezertare din fața greutăților, iar eu nu am dezertat nicio dată, cel puțin până acum. Așa că mi-am pus la lucru partea de minte ce fusese mai puțin întrebuințată și am obținut următorul rezultat: am schimbat mașinile agenției cu unele închiriate, am schimbat și... lucrătorii din obiectiv, nu i-am schimbat de drept, ci de... facto, două peruci, o mustață, doi pomeți falși, un nas ceva mai cârn și erau alți oameni. Dar am schimbat și modalitatea de supraveghere, acum nu se mai apropiu de subiect, cu aparatura specifică puteau lucra de la distanță.

Rezultatul? A fost pozitiv și a venit în câteva zile, am aflat tot ce trebuia să știu pentru a proba acțiunile extrafamiliale ale acestuia cu lux de amănunte, încât clienta nu a mai avut niciun dubiu cu privire la ceea ce avea de făcut. Raportul agenției pentru finalizarea cazului a fost la obiect, ca într-o știință exactă, nimic înflorit, nimic exa-

gerat, pe zile, pe ore, chiar și minute, pentru toate suținerile din text existau probe (acestea au limpezit relația client-agentie), nici nu trebuia mai mult. Clientul n-a dorit raportul ca probă fizică, a vrut doar să-și convingă eul său de o realitate evidentă, acum, după întâlnirea cu investigatorii, deși tulbu-

rată, era împăcată cu sine și cu situația creată. Subiectul cazului pornise o acțiune care să pună capăt unei conviețuiri de câțiva ani, clienta ridica anumite pretenții, de altfel îndreptățite, așa că a apărut un obstacol de netrecut pentru amândoi, pretențiile. Și au ținut-o fiecare în pretenții care mai de care mai

complexe, câteva luni. Lucrurile stagnau. Starea de incertitudine se putea prelungi până la calendele grecești, așa că într-o zi mă trezesc la ușa agenției cu clienta pentru o vizită și... o nouă solicitare, avea nevoie de consiliere. Ce să facă? Solicitățile ei fiind exagerate au înghețat acțiunea judiciară, altfel

spus erau amândoi într-un blocaj din care nu mai puteau ieși decât printr-un... compromis. Acesta trebuia căutat, iar la agenția de investigați l-a găsit și situația s-a deblocat, am apărut chiar eu în scenă pe post de... fost coleg de facultate al tatălui clientei și... a ținut. De abia acum cazul era rezolvat.

Poeme de Ștefan Ciobanu

am o inimă perpetuă

sunt zilierul nopții
un ochi râde altul abia se naște
am chiar și o umbră de cal
pe care o vâr oamenilor pe sub uși
știu multe povești de la bunicu
de pe vremea când
moartea vorbea rusește
și îți îngropai camarazii
crezând tot restul vieții
că ei încă mai respiră
am un binoclu cu care
îmi văd spatele
ce chip frumos are spatele meu!
strig
și sorin
(așa îi zic eu la soare)
se transformă în lună
ca orice prieten adevărat
dimineața când
îngerii se screm din aripi
îi aud prin mânecile somnului
cum aburesc geamurile
am zis că
o să pândesc și o să prind pe unul
de lobul urechii
să îi devin cercel
ador toamna
este anotimpul care
trece în pas de forceps
pe papainoage
ajungând până la Dumnezeu

are multe mâini precum
zeitățile hinduse
sau ca și tine în nopțile
când facem dragoste
pe pielea mea încă se patinează
porumbelul e pregătit
să își ia zborul la spinare
în caz de ameteți
am mereu o nucă
pentru a echilibra balanța
îmi este dor
de niște vești din acelea cu ancoră
în care să plonjez
săritul și scufundatul
să le trăiesc separat și simultan.

mai întorceam și ceasurile către soare

veneau caii de la luptă fără călăreți
intrau în pletele tale
liniștiți
ca apa într-un burete
noi făceam pâine de casă
ne iubeam
preotul ne spunea
că din pricina
comportamentului nostru
se făcea frig în lume
timpul purta un maiou
stătea în sufragerie și se uita pe
peretele
unde țineam televizorul când
eram copil
avea iarba în loc de sprâncene
îi încălzeai mereu lapte el era un
mofturos
bea doar albul din pahar
eu îți spuneam din memorie
o poezie ce nu fusese scrisă încă
îți șopteam
mușcă din buzele mele

pe post de anafură
tu te supărai
intrați cu totul în trupul meu
și îmi întorceai spatele adormind
părinții noștri
se mutaseră permanent
în niște fotografii
acolo erau fericiți și tineri
ca niște lumânări de botez
erau zile când
scoteam pozele afară
să se umfle de lumină
umpleam grădina cu ele
ei se simțeau bine
le aduceam de băut de mâncat
ei bârfeau făceau gălăgie mizerie
niciodată nu se certau
se simțeau bine
aerul era vopsit
dat cu șmirghel întins
ca o frișcă pe tort
stăteam agățați de el
ca niște fructe
ne atingeam gleznele și
ni se părea cel mai grozav lucru
trebuia să punem huse
peste aripile crescute
oamenii ne credeau niște cocoșați
dar nouă ne convenea
unul chiar a venit la noi
ne-a spus că a venit de departe de
pe mare ne-a arătat că
a avut rău de mare
ne-a întrebat direct despre aripi
dacă ne dor dacă le-am folosit
i-am răspuns că doar atunci când
facem dragoste le folosim
a promis că nu spune la nimeni
ne-a zâmbit și a plecat cum a venit
pășind pe apă.

Mircea Cotârță

Săpăturile arheologice au scos totuși la iveală, la Saint-Jean-d'Acre, câteva minuni ale arhitecturii gotice ce pot fi vizitate de turiști. Începând cu sala Cavalerilor și cea refectoriumului unde aveau loc banchetele sub boltele majestuoase. Doi dintre stâlpii de susținere sunt împodobiți cu florile de liliac, moștenire de pe vremea lui Ludovic al VII-lea. Culoare întunecate, ce au fost pe vremuri străduțe pline de viață, duc la donjonul Prizonierilor, unde o inscripție ne amintește că marele maestru al Ospitalierilor, Jean de Villiers, a oficiat acolo ultima sa ceremonie, în 1288. Remintim că Saint-Jean-d'Acre a fost cucerită în 1291, la douăzeci de ani după Marco Polo a poposit în această oraș. După șase săptămâni de asediu, cei 200.000 de mameluci ai sultanului Egiptului, Khalil, au pătrus într-un oraș apărat de 15.000 de cruciați (pedestrași și călăreți). Această înfrângere a însemnat sfârșitul cruciaților și a prezenței francilor pe Pământul Sfânt. Pe ziduri se văd și acum scrijelite mesajele sau desenele perelinilor, pelicanul revenind ca un leit-motiv: în secolul al XIII-lea această pasăre era simbolul creștinismului deoarece se credea că, atunci când puii îi erau amenințați să moară de foame, își străpungea venele pentru a-i hrăni. Din labirint în labirint, se ajunge la tunelul Templierilor, ce lega comandatura de port, servind la evacuarea populației în momentul căderii Acrei sub tăvălugul musulman. Pentru familia lui Marco Polo, Acra a

Minunata viață a lui Marco (IV)

fost o etapă importantă, obligatorie, indispensabilă pentru afaceri. În timpul primei călătorii în Extremul Orient, Niccolo și Matteo Polo l-au întâlnit pe Kubilay, nepotul lui Gengis Han și suveran al tuturor mongolilor. Acesta le-a dat o "täbliță de aur", un permis de trecere destinat doar persoanelor considerate importante, dând dreptul caravelor de negustori să circule libere pe imperiul mongol. Oricine se opunea purtătorului unei astfel de täblițe, era condamnat la moarte și executat. Celor doi, Kubilay le-a încredințat o scrisoare adresată Papei prin care îi cerea acestuia să-i trimită la curtea sa "până la o sută de bărbați înțelepți de credință creștină", capabili să-i demonstreze "prin forța rațiunii că legea lui Hristos este cea mai bună". Intrigat de credința creștină - mama sa, prințesa Sorghaqtani, fusese nestoriană - marele Han și-a exprimat dorința ca cei doi venețieni să-i aducă "ulei din lampa ce pâlpâie deasupra Sfântului Mormânt din Ierusa-

lim". O sută de preoți și ulei din candela ce arde fără să se stingă niciodată deasupra Sfântului Mormânt, nu era o cerere banală. Dar pentru a înțelege cât de cât această dorință care nu era un capriciu al marelui Han, ci o nemaipomenită sete de a cunoaște și înțelege, trebuie luat în calcul faptul că în secolul al XIII-lea nestorianismul era un curent creștin larg răspândit, chiar dacă fusese declarat eretic de conciliul din Calcedonia, în 451. Fiindu-i barată răspândirea în Occident, începând cu secolul al V-lea, s-a răspândit în Anatolia, Mesopotamia și toată Asia Centrală. De ca Papa a aruncat anatema peste nestoriani? Deoarece aceștia, propovăduind dubla natură a lui Hristos, umană și divină, contaveneau doctrinei catolice. În fine, când cei doi Polo s-au întors la Veneția, în 1269, papa Clement era deja mort de un an de zile. În vara anului 1271, cardinalii reuniți în conciliul de la Viterbe, cel mai lung, enervant și obositor din istoria Vaticanului, tot nu reușiseră să

desemneze noul Papă. Plictisiți să tot aștepte, frații Polo au luat hotărârea de a pleca totuși, temându-se că marele Han nu va mai spera să i se îndeplinească dorința și-i va da uitării. Văzând că le ia prea mult timp cardinalilor până se decid cine să fie noul ~ef al Vaticanului, cei doi l-au abordat pe Tebaldo Visconti, menționat în cartea lui Marco Polo ca reprezentant al Sfântului Scan, la Saint-Jean-d'Acre. Dar venerabilul ecclziast a ridicat neputincios din umeri când a auzit că trebuie să-i trimită marelui Han, o sută de misionari, fără binecuvântarea Papei. Cu toate acestea este de acord să redacteze o scrisoare din care să reiasă că cei doi Polo "au făcut tot ce este posibil pentru a-și duce la capăt misiunea" încredințată de Kubilay. Tot era ceva decât nimic. Cu atât mai mult cu cât cei doi au putut să se achite de o parte din misiunea încredințată: să ia din uleiul adus la Vatican, tocmai de la Sfântul Mormânt din Ierusalim. Deși Sfântul Oraș se afla situat doar la 150 de kilometri distanță de Acra, călătoria nu era deloc ușoară. Trebuia să treci printr-un teritoriu controlat de mamelucii lui Baybars, sultanul Egiptului, cunoscut ca mare persecutor și ucigaș de creștini. Cartea lui Marco Polo nu ne oferă prea multe detalii despre drumul ales. Dar ne putem face o idee despre ce s-a întâmplat, citind manuscrisul lăsat posterității de către rabbinul Nahmanides, cabalist spaniol, care a parcurs același traseu în 1267: Haifa, Napluză, munții Iudeii Samaria.

Va urma

Șt. PETRA

Când spunem „Goya”, Francisco Goya (1746-1828), ne gândim la pictură, la Spania, la Inchiziție și la luptele cu taurii, la o epocă amorfă, a unor mari prefaceri sociale și, desigur, la „Somnul rațiunii produce monștri”, această lucrare caracteristică întregului spirit al creației saler, o creație definită adeseori prin acel „monstruos verosimil”, cum se exprimă Baudelaire. Dar nu ne putem mărgini doar la atât. Însăși epoca, ca și marele ei pictor sunt deosebit de controversate, contradictorii, demne de analiză.

E vorba de acea Spanie deschisă ideii de descoperire pe plan geografic, dar, în același timp, nemiloasă cuceritoare și exploatoare a imensului ei imperiu colonial, în care „soarele nu apune niciodată”, așa cum se exprima marele împărat Carol Quintul. Bogățiile jefuite din colonii, în special cele din America, duc la un trai parazitar al unui număr nefiresc de mare de nobili, fie ei granzi ori simpli hidalgo.

Goya sau jocul conștiinței

Așa se face că secolul al XVIII-lea găsește Spania total nepregătită. Cu o monarhie slabă, incapabilă, demnă de dispreț, cu o biserică întoarsă împotriva preceptelor ei fundamentale, „prinsă în slujba răului, înjosită la rangul de superstiție și ipocrizie de putere opri-mată” (L, p.89), cu acea teribilă putere nefastă a Inchiziției, pe fondul unei vieți mizere pentru imensa majoritate a populației spaniole, rămasă în urmă din punct de vedere economic și neevoluată spiritual față de marile țări europene, în pofida bogăției ei aparente. Se spune că aproape jumătate din aurul Spaniei a ajuns în băncile Genovei, în Italia, pe atunci centrul financiar al Europei, iar nu în buzunarele spaniolilor însăși, din care s-a scurs, pe articole de lux și o viață de huzur, dar nesemnificativ de scurtă pentru țară și locuitorii ei.

Deși atât de aproape de Italia, și mai ales de Franța, patria iluminismului, influența acestui curent în Spania este doar mijlocită, indirectă, mai degrabă prin preluări decât prin creații proprii. Existența unui om politic ca Jovellanos, ori a unui poet de talia lui Quintana, nu sunt în măsură să demonstreze contrariul. Spiritul iluminismului există, suprapus însă peste tradițiile conservatoare al Spaniei și, mai ales,

foarte departe de acel stadiu ce permite transpunerea ideilor în practică, materializarea lor printr-o revoluție. Revoluția burgheză izbucnește totuși în Spania. Era o necesitate a istoriei acestei țări, a dezvoltării. Dar în Spania, ea se manifestă într-un mod puțin zis obișnuit. Junta centrală, realizată după nesfârșite eforturi, și care trebuia să fie sufletul revoluției din anii 1808-1814, se manifestă adesea ca o forță temporizatoare a avântului revoluționar al provinciilor, ca un instrument ce „a acționat efectiv în favoarea contrarevoluției”. Generalii revoluției spaniole se pierd în dispute personale, pierzând totodată și bătăliile, una după alta, pentru ca în-săși poporul spaniol să obțină în final victoria, prin adevărate lupte de guerilă. Aceleași mase populare care detestă regimul corupt, incapabil, trădător al regelui Carlos al IV-lea și al ministrului său gogoy, și-și dau viața pentru revoluție, îl aclamă pe regele Ferdinand al VII-lea și îi cer (!) abrogarea modernei Constituții din 1812 și restaurarea Inchiziției ... ca în 1820 tot ele să ceară respectarea aceleiași constituții ! Francezii, exponenți la ei acasă ai fraternității, libertății, egalității, faimoasele și frumoasele lozinci ale revoluției franceze, aduc în Spania suflul și sufletul

revoluției burgheze, dar, totodată, și jugul străin, războiul, foametea, suferința, mânia populară împotriva invadatorilor.

Într-un asemenea context, Goya este o conștiință. E o conștiință vie, militantă, progresistă a acestei Spanii, a Spaniei contemporană lui, a aceleia în care el trăiește. O Spanie contradictorie, o epocă contradictorie se manifestă printr-o personalitate și o artă plină de contradicții, deseori încifrată, enigmatică până la criptic. Tânărul aragonez mândru, încrezător în forțele sale, însetat de glorie, devenit pictor al curții regale și academician sub patru regi atât de diferiți, duce în fond o existență dublă, plină de neliniști și dramatism. Condiția sa convențională de curtea burghez înstărit nu-l mulțumește, el fiind într-o stare de permanentă insatisfacție, critic față de sine însuși, cât și față de societatea contemporană lui. Acest sentiment îl conduce însă, prin complexitatea manifestărilor lui, spre cuceriri deosebite. Pe Goya actul de creație nu-l obosește niciodată, el caută să se realizeze în el cu adevărat. Pentru Goya „a exprima, a plăsmui, a produce înseamnă a elibera forțele zăgăzuite care caută să-și croiască drum, înseamnă a-ți atinge țelul, a-ți da prilej

➔ de bucurie” (L., p.248).

În viața socială, Goya nu se manifestă ca un revoluționar. Aspirațiile sale de artist oficial îl împiedică să participe efectiv la revoluție, ca Delacroix, în Franța, de ex. El este pictorul Curții, dar el este totuși un liberal, cu o gândire revoluționară. El pictează regi, cum ar fi „Familia lui Carlos al IV-lea”. Dar, totodată, el găsește modul de a scoate în evidență, alături de hainele somptuoase, regale, de gală, redată cu o neîntrecută măiestrie, și chipurile descompuse, fățarnice, obiecte ale înaltelor personaje portretizate, într-un surprinzător, dar nu mai puțin acid spirit critic. Inactivitatea lui politică este compensată prin pictura sa, concepută ca un refugiu. Pesimismul progresiv al pictorului spaniol apare în poziția sa independentă și izolată, în gravurile sale în care tradiționala antiteză frumos-urât tinde să dispară. „Pentru a putea să-și dezvolte geniul, a trebuit să riște ca arta lui să înceteze să mai placă.” spune marele scriitor André Malraux.

Începutul creației sale ne arată un alt fel de Goya decât cel pe care îl cunoaștem îndeobște din marile sale opere de maturitate. Cele două perioade ale creației sale, delimitate relativ clar de invazia trupelor franceze - în 1808, sunt unanim amintite de către cercetători. Diferența dintre ele este uriașă, atât ca

tehnică de realizare, cât și ca spirit al concepției artistice. Pentru prima perioadă sunt caracteristice seninătatea, echilibrul, robustețea, grația, frivolitatea chiar, exprimate prin tonuri deschise, irizate, de un optimism superficial. Scene facile, de gen, dulceag-idilice sunt expresia unei vieți fastuoase de la curte, proprii în general sec. al XVIII-lea și în alte părți ale Europei. Dar Goya nu se poate opri definitiv aici. Chiar și în aceste lucrări („Vânzătorul de veselă”, „Toamna” de ex.) apare ceva nou. Este viața poporului, introdusă pe neașteptate în atmosfera de la curtea regală, prin scene vii, realiste, chiar dacă ea apare adesea „stilizată până la a nu mai fi fi recunoscută” (L., p. 47).

Suferințele personale ale pictorului îl fac pe artist mai receptiv la cele ale poporului din care face parte. Goya devine astfel „cântărețul marilor dureri ale lumii”, critic până la blasfemie, necruțător, un artist angajat. „Capriciile” sale reprezintă întruchiparea noii sale stări de spirit, o acidă satiră socială. Regele, nobilimea, moravurile de la curte, inchiziția chiar sunt zugrăvite caricatural, atingând grotescul, ridicolul, fantasticul, un anumit „absurd posibil”, cu ironie, amărăciune sau severitate.

Atunci apare în creația lui Goya un spor de dramatism în redarea condiției omului asuprit, dominat, depersonalizat

de către feudalismul întârziat în Spania, printre altele și de către prea puternica biserică, ca de ex. în tablouri cum ar fi „Tu, care nu poți, poartă-mă pe umeri”. Tehnica se adaptează compoziției. Paleta plină de culori de la începuturile creației sale este înlocuită cu pete de umbră și lumină, cu lina clară, demascatoare, cu tehnica gravurii, mult mai accesibilă unor pături mai largi ale populației, gravurile respective putând fi reproduse în tiraj mare, la prețuri accesibile.

Goya a pictat toată viața lui portrete, căutând să scoată în evidență viața sufletească a personajelor reprezentate. Diversitatea este în același timp omogenitate. Cu rare excepții, deosebiri sociale dintre oameni, dintre clasele sociale nu apar cu pregnanță în picturile sale. Viziunea sa este una abstract umanistă, individualitățile dominând socialul, sugerând atemporalitatea. Doar războiul, invazia trupelor napoleoniene va aduce schimbări notabile în concepția sa.

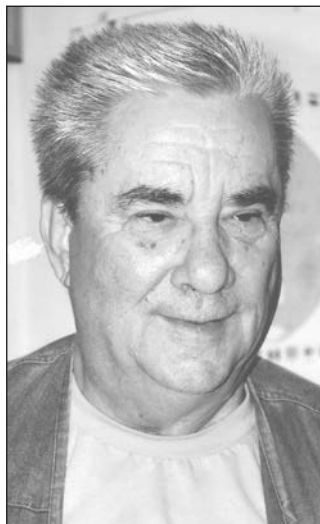
Atitudinea sa novatoare, curajoasă, lărgirea ariei tematice a picturii sale se manifestă și prin renumita „Maja desnuda”, într-un cu totul alt registru tematic. Cu toate greșelile compoziționale, existența unui nud în pictura spaniolă a sec. al XVIII-lea – unul singur, cel al lui Goya -, constituie o raritate, un act de curaj pasibil de sancțiuni, spre deosebire

de țările vecine, în care relevarea frumuseților, a virtuților corpului umna era deja o cucerire incontestabilă a Renașterii sec. XIV-XV.

Războiul de independență față de ocupanții francezi, fie ei și revoluționari, și spiritul ardent al revoluției proprii îl impresionează profund pe Goya. Condiția lui de burghez liberal, moderat, veșnic dezamăgit, neîncrezător în roata norocoasă a progresului istoric, nu-i oferă nici de data asta prilej de acțiune. Poziția lui va fi cea de „frațuzit” – pictor în slujba regelui francez Joseph Bonaparte, frate cu Napoleon. Totuși, suferințele poporului spaniol sunt prea mari pentru ca artistul, omul goya să poată trece nepăsător pe lângă ele. „Yo lo vi !” (Am văzut !) va spune el, referindu-se la ororile războiului. Dar, imediat adaugă „Porque ?” (Pentru ce ?), el neputând da un răspuns satisfăcător acelui război complex, ce i se pare doar absurd,

**Continuare în
pagina 23**

Nicu Tănase

Scrisoare din cauză de Eminescu

„ceva” pentru acel eveniment, pe mine un român de rândul anonim.

Am oftat și am gemut și, simțindu-mă la grea încercare am înjurat și eu cu năduf zicând: „Tu-i neamu' nevoii!” cum ne spune Titu Maiorescu, de nu mă înșel, că își metamorfoza poetic până și înjurătura, Eminescu. Cu mintea mea puțină, să scriu despre Eminescu, despre care Iorga spune că e expresia integrală a națiunii române, iar Blaga care prezintă ideea platonice de român, e românul absolut. L-am definit eu: „suma lirică de voievozii”!

Ca să ies din încurcătură, vezi bine, am apelat la Petre Țuțea, citându-i una din „vorbele memorabile”, strânse într-o cârtică, adevărată comoară de spirit, de dom-

nul Gabriel Liiceanu și fac astfel ce mi-ai cerut fiindcă de nu greșesc, suntem în democrație iar „Democrație este sistemul social care face posibilă existența idiotului alături de geniu”, cum spune tot Petre Țuțea.

Așadar, eu exist trecător anonim prin viața neamului românesc, alături de Eminescu, geniu, românul absolut, care nu va pieri niciodată, lată ce motiv deosebit, am să fiu mândru că sunt român în existența mea, care numai unui deștept nu este.

Dar dacă asta e democrația, iată-mă și pe mine „alături de geniu”! Chiar dacă așa pare nu glumesc fiindcă spre deosebire de alții mi-am cunoscut - și recunoscut - întotdeauna, lungul nasului. Și ca să nu îmi pun

în cap niște „alții” asemenea mie, dar plini de ifose și de orgolii fără acoperire ce îi împiedică să coboare „nasul”, mai apelez la o vorbă memorabilă a lui Petre Țuțea care spune că în fața lui Dumnezeu, geniu e văr primar cu idiotu', care, tot el spune are o funcție pozitivă ajutând la ierarhizarea valorilor în societate: „Păi cum am cunoaște noi un om pe care îl numim desăvârșit dacă nu ar fi prezențiăștia, idiotii?” în concluzie, nu pot să nu fiu mândru de așa nobilă înrudire prin voia lui Dumnezeu și cu această nedisimulată mândrie justific spălarea picioarelor Domnului Eminescu, cu lacrimile sufletului meu.

Lirica dedicată lui Eminescu
Poeme de Al. Florin Țene

Ca aerul și seva, Eminescu

Îi aud pașii trecând dinspre lumină
Și foșnetul stelelor în părul Lui,
Când plopii fără soț îl așteaptă să vină
La fereastra cu dorul aprins în gutui.

Coborând dinspre Carpați, îl aud uneori
Cu fruntea împodobită de gânduri
Pe cărări de argint și flori
De tei presărate rânduri, rânduri.

Îi aud glasul venind dinspre trecut
Dulce ca mierea cuvintelor străbune,
Când este versul șoaptă de început
Și luna vibrează iubirea pe strune.

Doinesc tulnice pe poteci de munte,
Spre Ipotești prelungind chemarea
Așternută peste veacuri punte
Pe care să vină odată cu zarea.

Din poeme se desprinde, spre el venim,
Ca aerul și seva ce-n arbori suie,
În fiecare dintre noi îl regăsim
Cioplit în inimi veșnică statuie.

Îți răsfoiesc postulatele

Zilnic sorbeai din apa lui Hristos
și te revendicai din alte propoziții
când pe drumul fără de folos
pândeai dreapta clipă a morții.

Pe-un sânge sfânt călcai pe drum murdar
purtând în spate cruci imagine
sperând că pronia cerească ne dă har
când răutatea altora ne doare.

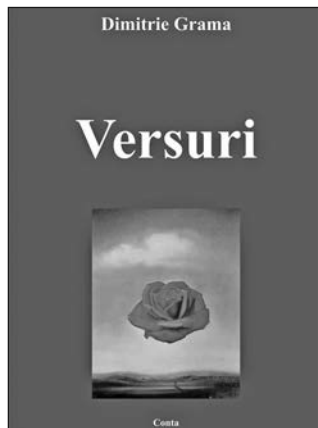
Îți răsfoiesc postulatele grave
hămesit de-nțelepciune și de raze
cum sunetul tot urcă în octave
și înțelepciunea se-așează-n fraze.

Dimitrie Grama

Scriu ce-mi trece prin cap, când îmi trece și bineînțeles că-mi dau seama că în ceea ce scriu sînt mai multe afinități literare cu Borges sau Jimenez ori Aleixandre și mai puțin cu Goga, care de altfel a fost bun prieten al familiei din partea mamei mele. „De un timp încoace, am scris doar frînturi rupte direct din suflet. Fără ajutor, fără dicționar, fără înflorituri. Și mai ales fără să-mi pese de ce s-a mai scris, de ce gîndesc criticii sau chiar ce gîndesc ori simt cititorii, dacă or exista. Doar așa am putut fi liber, doar așa îmi lasă pana urme pe care pot să mă odihnesc. De cîte ori nu m-am lăsat de scris!? După fiecare rînd, am avut o senzație de sfîrșeală cînd universul tuturor posibilităților se limita la spațiul finit,

Frînturi dintr-un jurnal liric

Cuvîntul autorului

alb, al paginilor nescrise.

Și, cu toate acestea, niciodată nu am simțit vreo neliniște, vreun regret. Mă gîndeam că Dumnezeu mă va supune altor încercări, că- rora le voi răspunde pe măsura mea, necondiționat, așa cum am făcut-o de cînd ne-am cunoscut. Uneori, în

acele momente binecuvîntate, am simțit palma lui caldă pe fruntea mea rece. Și, ca într-o explozie epileptică, sub ochii uimiți, alte pete albe, alte pagini se umpleau cu litere și cuvinte noi, în parte necunoscute. De aceea, bag seama, niciodată de atunci încoace nu am avut puțința de a

reține ori, mai mult decît atît, de a recita din ceea ce am scris. M-am gîndit că nu sunt eu singurul, alesul, care, din fericire sau din păcate, este doar un instrument. Nu un Stradivarius, ci unul simplu, prin care murmurul magicului trece nefiltrat. Nu știu cum gîndesc ceilalți, dar pentru mine poezia este doar muzică de coloși pusă în cuvinte. Cuvinte care nu îmi aparțin.

Cotidianul mistic îl explic așa: Pentru mine, barierele plantă-animal-om, la fel ca și toate celelalte bariere, cum ar fi: spațiu-timp, vis-realitate etc. sunt doar niște invenții recente. Eu, vrînd-nevrînd, mă aflu în acest punct unde toate acestea sunt o entitate. Împreună suntem un străjer care încă mai are tăria să înfrunte știința și banalitatea cotidiene.

La fiecare răscruce mă opresc

La fiecare răscruce
mă opresc,
îmi fac semnul crucii
și pășesc cu dreptul înainte
pe drumul bun,
ales de Domnul.
Așa am făcut
o viață întreagă.
Și de aceea nu pot
să mă dumiresc
cum de am ajuns aici
în mahalaua asta
plină de ticăloși!?

Sunt plin de iubire

Sunt plin de iubire
și abia aștept să o împart
cu voi oameni buni!
Aștept plin de iubire
și iubirea putrezește
în mine ...

Poeme de Dimitrie Grama

Cînd ne întîlnim
îmi spuneți că-s un ticălos
plin de ură!
Dar de fapt, dacă
aș fi fost mai bun,
nu m-ați fi meritat.

Lumea se împarte în două

Lumea se împarte în două,
apoi în trei, patru, cinci,
și așa mai departe ...
Lumea este deci
o amoeba
care a învățat
să vorbească.

M-am dus să-mi cumpăr tot felul de culori

M-am dus să-mi cumpăr
tot felul de culori.
- Nu mai avem nici o culoare -
mi-a spus vânzătorul.
Am plecat - și
am lăsat natura
să se picteze singură.

Prietene, ce bine că ne-am regăsit!

Prietene, ce bine că
ne-am regăsit!
Avem atâtea să ne povestim!
Stăm față în față
ne privim în tăcere
și așteptăm clipa
cînd vom fi doi străini
ca să putem pleca fiecare
la treburile lui.

**Vavila Popovici -
SUA**

„Eminescu este expresia integrală a sufletului românesc.”

N. Iorga

Se împlinesc 161 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. Născut ca Mihail Eminovici la 15 ianuarie 1850 în satul Ipotești, județul Botoșani, a bucurat nația noastră cu doar 39 ani de viață, dar cu o imensă activitate literară. A fost cea mai importantă voce poetică din literatura română, prozator și jurnalist. A fost activ în societatea literară Junimea și a lucrat ca redactor la ziarul Timpul, ziarul oficial al Partidului Conservator. A publicat primul poem la vârsta de 16 ani, la moartea profesorului de limba română, Aron Pumnul. Din 1866 până în 1869 călătorește din Cernăuți, unde își făcuse studiile liceale, la Blaj, Sibiu, Giurgiu, oprindu-se la București, luând astfel contact cu realitățile românești din diverse locuri. În această perioadă se angajează ca sufleur și copist la teatru, unde îl

Eminescu și dragostea

cunoaște pe Ion Luca Caragiale. Din 1869-1872 este student la Viena, locul în care o cunoaște pe Veronica Micle. Din 1872 până în 1874 - student la Berlin. În septembrie 1874 este numit director al Bibliotecii centrale din Iași. Trei ani, cei mai frumoși ani ai vieții lui a fost bibliotecar, revizor școlar, redactor la Curierul de Iași. În octombrie 1877 se afla la București. În 1883 părăsește Bucureștiul și este internat într-un sanatoriu din Viena. De aici trimite o scrisoare în țară, în care vorbește de demoralizarea sa și de foamea nepotolită, dorind: „...să mă satur de mămăliga strămoșească” (ian.1884). În decembrie 1884, după un drum în Italia, la Florența, se înapoiază la Iași. În august 1885 se află la băi lângă Odessa. În vara anului următor pleacă din București la băile Repede de lângă Iași, iar în noiembrie, la ospiciul de la Mănăstirea Neamțului. În 1887 îi răspunde lui Vlahuță la scrisoare: „Nu te pot încredința cât de odioasă este pentru mine această specie de cerșetorie, deghizată sub titlul de subscripție publică, de recompensă națională”. În decembrie 1888 vine

la Botoșani, se întâlnește cu Veronica și pleacă amândoi la București. În februarie 1889 se reîmbolnăvește, este internat la spitalul Mărcuța din București și apoi transportat la sanatoriul Caritas. În data de 15 iunie 1889, în jurul orei 4 dimineața, moare în sanatoriul doctorului Șuțu, iar în 17 iunie Eminescu este înmormântat la umbra unui tei din cimitirul Bellu din București. A fost ales post-mortem, la 28 octombrie 1948, membru al Academiei Române. Marcel Proust spunea că „Omul de geniu nu poate da naștere unor opere nepieritoare decât crescându-le după dansul și asemănarea nu a ființei muritoare ce este, ci a modelului de umanitate pe care-l poartă în sine. Gândurile lui îi sunt, întrucâtva, împrumutate în timpul vieții sale, ele fiindu-i tovarășe. La moartea lui ele se întorc la omenire și o instruiesc”. Cu adevărat Mihai Eminescu a fost geniu, unul dintre tipurile umane despre care s-a vorbit mai târziu: sfântul, geniu, talentul, omul obișnuit și neputinciosul. Gheorghe Bogdan-Duică (1866 - 1934), istoric literar român, membru titular al Academiei Române

vorbea la timpul său despre stilul lui Eminescu, despre „minunea eminesciană” - forma limbii sale, muzica poeziei sale: „În cântecul lui este un factor metafizic productiv, care-l presupunem, pe care nu-l cunoaștem decât prin rodul său, la care psihologia limbii nu a ajuns, nu va ajunge.” „Un visător rupt de realitate care nu suferă din cauza condițiilor materiale în care trăia, indiferent la ironiile și laudele semenilor, caracteristica lui principală fiind seninătatea abstractă”, este caracterizarea făcută de Titu Maiorescu. În realitate, așa cum se poate constata din poeziile sau scrisorile sale, viața i-a fost o suprapunere de cicluri formate din vise frumoase, dar și din dureri datorate impactului cu realitatea. Întâmplarea care i-a marcat ciclul poeziilor de dragoste a fost întâlnirea cu Veronica Micle, întâlnire pasională dintre doi poeți; unul dintre ei trebuia să strălucească! Nu voi vorbi despre activitatea politică din timpul studenției, participarea la întâlnirile Junimii și nici despre ziaristica de la Timpul, cu toate că reprezintă o prețioasă și

interesantă componentă a vieții sale, ci voi scrie doar câte ceva despre poezia sa de dragoste. Mihai Eminescu a fost un geniu! Un neam întreg s-a regăsit în opera lui. El ne-a învățat să dăm ascultare inimii, ne-a luminat mintea spre a înțelege bucuria dar uneori și nenorocul de a fi român. Se spune despre creație că este rodul neliniștii metafizice; Eminescu spunea că „o gândire este un act, un cutremur al nervilor”. A iubit și a prețuit sentimentul iubirii dăruit omului de către Dumnezeu. Este cel mai mare poet al iubirii și al frumuseților naturii. La începuturile vieții dragostea lui este senină, frumoasă, împlinită cel mai adesea într-un cadru feeric al naturii proaspete și viguroase, ca în poezia „Dorința”: Vîno-n codru la izvorul / Care tremură pe prund, / unde prispa cea de brazde / Crengi plecate o ascund. / Și în brațele-mi întinse / Să alergi, pe piept să-mi cazi, / Să-ți desprind din creștet vâlul, / Să-l ridic de pe obraz... Iubita îi apare gingașă venind parcă dintr-un dulce vis, în poezia „Atât de fragedă...”: Atât de fragedă te asemeni / Cu floarea albă de cireș, / Și ca un înger între oameni / În calea vieții mele ieși... Tonalitatea senină a sentimentului erotic și chiar dragostea fericită, ideală, există însă și în poeziile scrise mai târziu: „Freamăt de codru”, „Somno-roase păsărele”, „La

mijloc de codru des”, la care se pot adăuga inegalabile versuri închinete iubirii și naturii din „Scrisoarea IV” și „Luceafărul”. Iubirea pentru femeie și natură luminează și tulbură, cele două sentimente însumându-se, ajung să aibă o energie cosmică care până la urmă, pare să scape de sub imperiul voinței, determinând destinul ființei umane. Plenitudinea sentimentului iubirii, lumea sa de vis, aspirația spre o iubire totală în mijlocul naturii este redată superb în poezia „Lasă-ți lumea”: Lasă-ți lumea ta uitată, / Mi te dă cu totul mie, / De ți-ai da viața toată, / Nime-n lume nu ne știe. / Vin’ cu mine, rătăcește / Pe cărări cu cotituri, / Unde noaptea se trezește / Glasul vechilor păduri. / Printre crengi scânteie stele, / Farmec dând cărării strâmte, / Și afară doar de ele / Nime-n lume nu ne simte. / Părul tău ți se desprinde / Și frumos ți se mai șede, / Nu zi ba de te-oi cuprinde, / Nime-n lume nu ne vede. / Tânguiosul buciom sună, / L-ascultăm cu-atâta drag, / Pe când iese dulce luna / Dintr-o rariște de fag. / Îi răspunde codrul verde / Fermecat și dureros, / Iară sufletu-mi se pierde / După chipul tău frumos.[...] Iată lacul. Luna plină, / Poaleindu-l, îl străbate; / El, aprins de-a ei lumină, / Simte-a lui singurătate. / Tremurând cu unde-n spume, / Între trestie le farmă / Și visând o întreagă lume / Tot nu

poate să adoarmă. / De-al tău chip el se pătrunde, / Ca oglinda îl alege — / Ce privești zâmbind în unde? / Ești frumoasă, se-nțelege. / Înălțimile albastre / Pleacă zarea lor pe dealuri, / Arătând privirii noastre / Stele-n ceruri, stele-n valuri. / E-un miros de tei în crânguri. / Dulce-i umbra de răchiți / Și suntem atât de singuri! / Și atât de fericiți! / Numai luna printre ceață / Varsă apelor văpaie, / Și te află strânsă-n brațe / Dulce dragoste bălaie. Mai târziu, dezamăgit de loviturile vieții, de lipsa de înțelegere a contemporanilor săi, de societatea nedreaptă în care își ducea traiul, Eminescu creează poezii profunde, din ce în ce mai triste și mai pline de renunțări. Începe să exprime regretul, tristețea, cât și durerea pricinuită de dragoste. Codrul nu mai are bogăția frunzișului verde, lumina, culorile și aerul pur din tinerețe. Cineva parcă stinge încet lumina, culorile devin din ce în ce mai pale. Poetul începe să-și pună întrebări, încearcă să definească amorul prin propriile-i simțiri, în poezia „Ce e amorul”: Ce e amorul? E un lung / Prilej pentru durere, / Căci mii de lacrimi nu-i ajung / Și tot mai multe cere. / De-un semn în treacăt de la ea / El sufletul ți-l leagă, / Încât să n-o mai poți uita / Viața ta întreagă. [...] Dispar și ceruri și pământ / Și pieptul tău se bate, / Și totu-atâră de-un cu-

vânt / Șoptit pe jumătate. / Te urmărește săptămâni / Un pas făcut alene, / O dulce strângere de mâini, / Un tremurat de gene... Figura femeii iubite, din caldă, luminoasă, săgalnică la început, devine solemnă și rece, marmura sugerând frumusețea înghețată, ireală, precum în poezia „Te duci...”: Te duci și ani de suferință / N-or să te vază ochii-mi triști, / Înamorați de-a ta ființă, / De cum zâmbești, de cum te miști. / Și nu e blând ca o poveste / Amorul meu cel dureros, / Un demon sufletul tău este / Cu chip de marmură frumos.[...] Când mă atingi, eu mă cutremur, / Tresar la pasul tău când treci, / De-al genei tale gingaș tremur / Atâră viața mea de veci.[...] Puteam numiri defăimătoare / În gândul meu să-ți iscodesc, / Și te uram cu-nverșunare, / Te blestemam, căci te iubesc.[...] O toamnă care întârzie / Pe-un istovit și trist izvor; / Deasupra-i frunzele pustie — / A mele visuri care mor... Regretul iubirii care pleacă este redat cu sfâșierea ființei sale, în poezia „S-a dus amorul...”: S-a dus amorul, un amic / Supus amândurora, / Deci cânturilor mele zic / Adio tuturora / Uitarea le închide-n scrin / Cu mâna ei cea rece, / Și nici pe buze nu-mi mai vin, / Și nici prin gând mi-or trece. / Atâta murmur de izvor, / Atât senin de stele, / Și un atât de trist

amor/ Am îngropat în ele!/ Din ce noian înde-părtat/ Au răsărit în mine!/ Cu câte lacrimi le-am udat,/ Iubito, pentru tine!/ Cum străbă-teau atât de greu/ Din jalea mea adâncă,/ Și cât de mult îmi pare rău/ Că nu mai sufăr încă!... Minunate sunt cele două poeme ale iubirii cu meditații asupra existenței, primul fiind: „Mortua est”: ... Te văd ca o umbră de-argint strălucită/ Cu-aripi ridicate la ceruri pornită,/ Suind, palid suflet, a norilor schele/ Prin ploaia de raze, ninsoare de stele[...] Și-ntreb al meu suflet rănit de-ndoială: /De ce-ai murit, înger cu fața cea pală?/ [...] Și totuși, țarină frumoasă și moartă,/ De racla ta reazim eu harfa mea spartă/ Și moartea ta n-o plâng, ci mai fericesc / O rază fugită din haos lumesc./ Și-apoi cine știe, de este mai bine: / A fi sau a nu fi... dar știe oricine,/ Că ceea ce nu e nu simte dureri,/ Și multe dureri-s, puține plăceri./ A fi! Nebunie și tristă și goală/ Urechea te minte și ochiul te-nșală;/ Ce-un secol ne zice, ceilalți o dezic./ Decât un vis sarbăd, mai bine nimic... În cel de al doilea poem „Venere și madonă”, poetul își privește femeia iubită și o vede când înger, când demon. Și totuși femeii „demon” îi acordă „raza inocenței” și-i dăruie iubirea: Suflete! De-ai fi chiar demon, tu ești sănătă prin iubire,/ Și ador pe acest

demon cu ochi mari, cu părul blond. „Scrisoarea IV” dezvăluie drama creatorului care fără iubire - izvorul de energie spirituală și fără înțelegerea iubitei, nu poate avea strălucirea în artă; neîmplinirea dragostei duce la durere, sufletul totuși nu poate să renunțe la dragoste și de aici zbuciumul sufletesc: O, arată-mi-te iară-n haina lungă de mătăasă,/ Care pare încărcată de o pulbere-argintoasă,/ Te-aș privi o viață-ntreagă în cununa ta de raze,/ Pe când mâna ta cea albă părul galben îl netează./ Vino! Joacă-te cu mine... cu norocul meu... mi-aruncă/ De la sânul tău cel dulce floarea veștedă de luncă,/ Ca pe coardele ghitarei răsunând încet să cadă.../ Ah! E-atât de albă noaptea, parc-ar fi căzut zăpadă... Pasiuni și despărțiri, poetul devine dezamăgit și dezamăgirea a dat limbii românești o capodoperă - „Luceafărul”, poezie în care e mistuit de iubire, gata să-i jertfească iubitei nemurirea, dar în cele din urmă este copleșit de drama renunțării, a izolării: A fost odată ca-n povești,/ A fost ca niciodată./ Din rude mari împărătești,/ O prea frumoasă fată./ Și era una la părinți/ Și mândră-n toate cele,/ Cum e Fecioara între sfinți/ Și luna între stele./ Din umbra falnicelor bolți/ Ea pasul și-l îndreaptă/ Lângă fereastră, unde-n colț/ Luceafărul așteaptă. [...] Cobori în jos, luceafăr blând,/ Alune-când pe-o rază,/ Pă-

trunde-n casă și în gând/ Și viața-mi luminează! [...] Dar cum ai vrea să mă cobor?/ Au nu-nțelegi tu oare,/ Cum că eu sunt nemuritor,/ Și tu ești muritoare? [...] De greul negrei vecinicii,/ Părinte, mă dezleagă/ Și laudat pe veci să fii/ Pe-a lumii scară-ntreagă;/ O, cere-mi, Doamne, orice preț,/ Dar dă-mi o altă soarte,/ Căci tu izvor ești de viață/ Și dătător de moarte;/ Reia-mi al nemuririi nimb/ Și focul din privire,/ Și pentru toate dă-mi în schimb/ O oră de iubire.[...] El tremură ca alte dăți/ În codri și pe dealuri,/ Călăuzind singurătăți/ De mișcătoare valuri;/ Dar nu mai cade ca-n trecut/ În mări din tot înaltul:/ - Ce-ți pasă ție chip de lut,/ Dac-oi fi eu sau altul?/ Trăind în cercul vostru strâmt/ Norocul vă petrece,/ Ci eu în lumea mea mă simt/ Nemuritor și rece. „Trecut-au anii” este de asemenea poezia celei de a doua părți a vieții: Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri/ Și niciodată n-or să vină iară,/ Căci nu mă-ncântă azi cum mă mișcară/ Povești și doine, ghicitori, erezuri,[...] Pierdut e totu-n zarea tinereții/ Și mută-i gura dulce-a altor vremuri,/ Iar timpul crește-n urma mea... mă-ntunec! Ce bogăție de nuanțe ale iubirii, ce profunde sondări ale inimii! Bucurii și dureri ale iubirii, poetul aflându-se de cele mai multe ori în mijlocul naturii, din ale cărei frumuseți nu-i

scapă nimic. Și atunci când se află în interiorul unei odăi, privește și înțelege glasul naturii: Și dacă ramuri bat în geam / Și se cutremur plopilor, / E ca în minte să te am / Și-ncet să te apropii... Eminescu a redat farmecul și durerea dragostei. Până în ultima clipă a vieții lui creatoare s-a aflat în căutarea echilibrului lăuntric, a privit iubirea și natura ca pe o evadare din realitatea brutală. Ion Caraion scria despre Eminescu: „Înainte de a fi idee, sentiment, amintire, filosofie, regret, istorie, autenticitate, travaliu, eres, revoltă, pesimism, ton premonitoriu, tandrețe, dor, cultură, solitudine, Eminescu este muzică.” „Eminescu este imponderabil și muzică.” Alexandru Surdu a consemnat faptul că Eminescu a fost una dintre „personalitățile hibride, filozof-poet.” Noica îl considera etalonul poeziei românești spunând că „Arborii nu cresc până în cer. Nici noi nu putem crește dincolo de măsura noastră. Și măsura noastră este Eminescu. Dacă nu ne vom hrăni cu Eminescu, vom rămâne în cultură mai departe înformați.”

Goya sau jocul...

Continuare din pagina 17

fratricid, lipsit de sens, inuman. Noua sa serie de gravuri arată din plin vitejia poporului, sacrificiile imense pe care acesta le face, dar, mai ales, suferințele prin care acesta trece: foamea, execuțiile, schingiunile, întruchipate poate în acel „Saturn” al revoluției ce-și devorează fiii.

Dat fiind rolul nefast jucat de biserică în Spania, goya nu poate fi religios pe deplin. Chiar compozițiile sale religioase sunt lipsite de misticism. Închiziția îl sperie, îi crează coșmaruri și deci nu poate ră-

mâne nepedepsită în arta lui Goya. Dar pictorul, la hotarul a două secole – cel înecat încă în tenebre în Spania, al iluminismului, și cel modern, al marilor prefaceri structurale, nu se poate rupe de religie cu totul. Picturile bisericii San Antonio de la Florida constituie o realizare deosebită în arta lui Goya. Iar martirii revoluției spaniole au în ei o religiozitate mai profundă decât sfinții bisericii ...

Pensula lui Goya este asemenea unei baghete magice. Ea poate elibera viziuni infernale, tragice,

terifiante, ce dovedesc puterea imaginativă a artistului, dar și starea sa de anxietate, dezamăgire, izolare. Picturile sale „negre”, cele de pe la sfârșitul vieții sale atât de zbuciumate, sunt un fel de cutie a Pandorei, ce întruchipează tocmai o asemenea stare. Să fie oare „Viziune fantastică” expresia idealului său de neatinț ?

Ultimii doi ani ai lui Goya, petrecuți în Franța, într-un semi-autoexil, îi aduc o anumită stare de liniște. Goya e încă tânăr spiritual, capabil de a-și însuși noi tehnici – litogravura recent apărută, dar și de creația artistică valoroasă. „Lăptăreasa din Bordeaux” este în mod cert o pictură pre-

cursoare a impresionismului.

Goya a fost un artist singular, a cărui viață și creație a fost strâns legată de epoca sa, în afara curenților și lipsit de discipoli direcți. Dar el constituie o etapă importantă, definitorie, o treaptă în istoria picturii spaniole și europene în general. Beneficiind el însuși de rezultatele înaintașilor săi în ale picturii, Tiepolo, Velasquez, Rembrandt mai ales, de la el pornesc alte fire trainice cere-l leagă de urmașii romantici, dar mai ales de impresionisti și expresioniști de mai târziu ai sec. al XIX-lea, prag al picturii moderne.

Stefan Petra

Și totuși, poezia, lirismul mai există în America ! Iar poetul spaniol, obiectiv totuși, nu uită să le consemneze în adevărate „poeme americane”, în care tristețea iriază prin toți porii: „Ca să vezi că totu-i pierdut ...” (prefață la moarte), iar alienarea reapare, oricât ar dori-o poetul de departe: „flăcăii luptau cu

Federico Garcia Lorca poet al Andaluziei, dragostei și a morții (7) continuare din numărul 37

industria / ... Dar nici zece late, / nici unul nu dormea / nici îndrăgea limba albastră / nici unul nu vroia să fei râu, / a țărmurilor / ... Și America se scufundă în ma-

șini și bocete” (Odă pentru Walt Whitman).

Ca întotdeauna, marile andaluz nu-și pierde speranța, nici încrederea în puterea omului, a frumuseții sale sufletești: „Măine, iubirile vor fi stânci, și timpul- / o briză adormită care vine prin ramuri” (Odă pentru Walt Whitman). Prin aceasta aparține el, cu deplin temei, liricii universale!

Lui Eminescu

Vavila Popovici

A-ți scrie măcar două versuri
De câte ori n-am încercat.
Să-ți spun ce simt cu-adevărat
Cuvinte - alese-a trebuit să cat.
Luam mereu în mâna mea
Creionul și coala de hârtie
Dar ce folos, căci mă-ntrebam
De ce eu totuși nu-ți pot scrie?
Nu știam cum să-ți mărturisesc
Că recitindu-ți cartea mare

Simțeam inima-mi tare bătând
Și-n ritmul ei strofele tale.
Dragoste, melancolie-adâncă
Rânduri scrise-n duioșie rară
Și copiilor noștri încă
Ne-ntrecut de frumoase-au
să le pară.
Ai biciuit acea societate
Cu nepăsare, dispreț
și chiar blestem,
Nu îți păsa de consecințe
Erai un revoltat mândru și ferm.
O meritau mișei, nedrepti și cruzi,
Pe placul lor a scrie îți cereau

Să-i preamărești, să-i lingusești
În schimb ce-ți dăruiau?
În mizerie și sărăcie te cufundau.
„Va suferi și scrisu-i mai frumos va fi!”
Ce socoteli meschine
mai făceau?! Asta voiau!
Să-ți faci degrabă un mormânt
Să pună mâna pe caietu-ți sfânt
Și-apoi pe piatra de mormânt
Să scrie un singur cuvânt...
Eminescu mort?
O, nu, nu! Asta niciodată!
Trăiești! Ești tot atât de viu
Prin cartea-ți minunată! (1975)

Gânduri și reflecții de final (4)

MOTTO :

„Poporul care conștientizează procesul istoric prin care trece, are toate drepturile să se legitimizeze în istoria universală“. V. Pârvan

„Nu pot altfel“. Luther

**Alexandru
Manafu Târgoviște**

Școlarizarea copiilor claselor de jos trebuie să fie de cea mai proastă calitate (atenție la învățământul românesc!), astfel încât, un zid al ignoranței și prostiei să despartă clasa de jos de elită, iar acestei clase de jos să-i fie imposibil să înțeleagă starea de fapt. Astfel împiedicați de timpuriu, nici cei mai inteligenți din clasa de jos nu vor avea mari speranțe să se desprindă de locul în care au fost plasați în viață (prin extrapolare, care este locul societății românești în acest sistem? Nu este greu de anticipat, locul cel mai de jos). Această formă de sclavie este esențială pentru menținerea ordinii în societate, a păcii și a liniștii

din volumul „Cavaleria română“, editura CIEA, București, 2010

clasei conducătoare.

În acest sistem trebuie menținută ignoranța crasă a învățătorilor, a profesorilor și, în ultimă instanță, a elevilor (de altfel, într-o țară fanion al democrației este obișnuit ca absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat să nu știe să citească).

Manualul (francmasonic) analizează cu detașare și fără sentimentalism specia umană,

„Dacă oamenilor le-ar păsa unii de alții, și-ar ține poftele în frâu (lăcomia de avere, procreația fără măsură), astfel încât n-ar trebui să trăiască pe datorie, sau bazându-se pe-un sistem de asistență socială care-l jefuiește pe cel care muncește ca să-l îmbuibă pe cel leneș.

Dar cum majoritatea oamenilor nu-și țin poftele în frâu, există doar două alternative:

- să lăsăm populația să se rărescă prin război, ceea ce ar putea duce la distrugerea totală a vieții pe glob;

- să preluăm conducerea și folosind „arme tăcute“ într-un război dus „în tăcere“... să conducem lumea spre securitate generală, printr-un proces de sclavie modernă și genocid.

Se va aduce economia generală într-o stare pre-

vizibilă de mișcare și schimbare, printr-o acțiune de autodistrugere controlată care va convinge publicul că anumiți „experti“ trebuie să se ocupe de sistemul monetar și să instaureze securitatea (în locul libertății și dreptății) pentru toți. Când cetățenii devin incapabili să-și rezolve problemele financiare, ei devin sclavi pe deplin și sunt mâna de lucru ieftină (vezi România).

De remarcat cinismul și aroganța cu care acești „tehnocrați“ consideră că restul oamenilor sunt vite de povară, ale căror suferințe și moarte nu contează, precum și minciuna care stă la baza argumentației cu care își justifică acțiunile ucigașe (căci înmulțirea explozivă a populației este creată tot de către mâna conspiratoare a guvernului din umbră, tocmai pentru a provoca o criză care să nu poată fi rezolvată decât, zic ei, prin preluarea puterii absolute pe plan mondial, de către ei. Tehnocrații care, considerându-se superiori marelui public, vor aplica metodele de „inginerie socială“ și vor conduce, dirija, manipula și diminua masele, la ordinul „guvernului mondial“, în mod științific și fără scrupule).

Când (francmasonul) Silviu Brucan, teoreticia-

nul timpuriu al puciului din 1989 în România, vorbea despre o conducere de „tehnocrați“, de fapt, el se referea la preceptele descrise în acest manual.

Aceasta fiind realitatea, problema care se pune în fața colectivității românești este locul României în acest joc. În ce măsură românii vor putea răspunde provocărilor acestui început de mileniu, cum se conștientizează realitatea și, mai ales, care vor fi mijloacele de care dispunem.

Oricum, viitorul nu va lăsa nedeslușite multă vreme căile.

Viitorul nu poate și nu trebuie să constituie un salt în necunoscut. El se proiectează prin lecțiile pe care ni le oferă trecutul, istoria acestei nații, și nu în ultimul rând, prin lecția de viață pe care ne-o oferă conduita cavaleriștilor, acești oameni ai secolului trecut pentru secolul viitor.

Distins cititor, apleacă-te cu răbdare și încredere asupra Marelui Adevăr din mesajul transmis, prin timp, de acești nobili deosebiți ai societății românești din toate timpurile.

Va urma

Gheorghe Palei

AGAMEMNON (gândind cu voce tare): De când mă știu am îndrăgit vitejii și lipsa lor de teamă-n fața morții, m-a-mbărbătat în fiecare clipă. Nici mie nu mi s-a nîmplat vreodată să înțeleg ce-i teama-n fața morții.

(Intră grăbit) ARIS: Mărite Agamemnon, Protesylas e mort! De-ndată ce a pus piciorul pe glia blestemată, o săgeată venind dinspre creneluri l-a străpuns. Ca un erou, strigînd numele Greciei țărîna-n jur a înmuiat-o-n sînge. Așa muri viteazul Protesylas!

AGAMEMNON: Deci l-am pierdut pe bunul Protesylas, fiindcă așa au spus nemuritorii, să moară cei mai buni și să trăiască atîția leneși și uzurpatorii La luptă dar! Deschisă este lupta! Să mergem să îmbărbătam arcașii prietenii foarte buni cu Dyonisos și care nici o teamă n-au de moarte, Ehove! Spre victorie cu toții vitejii mei, spre glorie, înainte!

(Ies și intră soldați, sclavi. Zarvă caracteristică începutului marii lupte. Cîteva momente cortul rămîne gol. Zarva bătăliei se îndepărtează treptat. În cort intră Criseisa.)

CRISEISA: Ce drag îmi este Agamemnon care m-a luat supusa și iubita lui! Puternic e! Iubirea lui e luptă, mă fericesc din suflet că-i sunt roabă, o despărțire simt că m-ar ucide, mă bucur că l-a alungat pe tata venit cu daruri ca să mă răscumpere, nu-mi pare rău că au rîs de el aheii! Stăpînul meu, slăvitul Agamemnon în lume cred că n-are asemănare, îl simt întru-

Agamemnon (9)

chiparea bărbăției și a puterii. De când sunt răpită în cortul său am stat, mi-e bucuria spre supărarea marelui Apollo — pe care tatăl meu l-a invocat să pedepsească grecii pentru mine fiindcă Agamemnon m-a furat. Se-aude mer-sul lui... Acum se-ntoarce!

AGAMEMNON: Criseisa, roaba mea cea mai frumoasă, trup de zeiță și priviri de șarpe... Privirea asta a ta mă îmbărbătează, nevins să fiu în luptă. Fără tifle nici nu știu ce m-aș face, că blestemul măritei mele soațe Clitemnestra și moartea prea slăvitei mele fiice de bună seamă, nu mă-ncurajează.

CRISEISA: O, nu te mai gîndi la toate astea, mai bine soarbe un strop din vinul acesta și vitejia nu-și mai afle seamă, sufletul tău, să-și regăsească tihna! O, zeii să te ocrotească-n veci căci te iubesc cum n-am iubit vreodată și nici nu cred să pot să mai iubesc!

AGAMEMNON: Îmi ești un scump răgaz în toiul luptei, îmi ești acum balsamul fermecat ce-mi oblojește rănile de suflet, dar nu te pierde în zadar cu firea și nu îmi teme mie vitejia. Eu sunt ostaș. Prin spada mea mulți lotri au trecut Styxul către întuneric ce niciodată n-are vreun sfîrșit, de-aceea teama grea a spadei mele e un mijloc prin care am biruit, sunt crunt și sunt viteaz. Dar supărarea-mi coboară-n suflet, uneori, amară ca apele ce bat mereu în țărături din zori de zi și pînă-n fapt de seară și peste noapte! Bine vezi, neliniști îmi caută prin suflet. Numai ție îți sunt dator încrederea în mine pe care o pierdusem, Criseisa!

CRISEISA: Îți mulțumesc, viteazule Atrid pentru aceste vorbe mari și sfinte ce-mi luminează-n suflet fericirea și fără tine cred că nici o clipă n-aș mai putea trăi. Mărire ție!

AGAMEMNON: Chiar de-i minciună vorba ta îmi place! Mi-ești roabă! Aș putea a te ucide, dar n-ai păcate care să te aducă să meriți moartea. Dragostea de tine mă-ndeamnă a te păstra cu mine-n viață.

CRISEISA: Ucide-mă, slăvite! Fericirea m-ar copleși să mor aici, la tine. Doar despărțirea noastră n-aș dori-o, să nu mă-ndepărtezi și niciodată nu mă mai da-napoi. Că or să vie să mă răscumpere cu aur și smaralde!

AGAMEMNON: Du-te acum. Că marele consiliu se-adună-n cortul meu. că iarăși zeii s-au su-părat pe noi. De zece zile armata noastră este decimată de otrăvitele săgeți a lui Apollo pe care tatăl tău de supărare că te-am răpit, l-a invocat din suflet în acest fel cumplit ca să ne mustre. Cum tatăl tău e marele lui preot bine socot că ar fi să-i dau solie să-l roage pe Apollo să ne ierte!

CRISEISA: Cum crezi că-i bine! Mare Agamemnon te rog din suflet nu mă da departe, să nu mă lepezi și să nu mă lași, să nu primești să fiu răscumpărată, mîi bine cu a ta spadă mă ucide că fără tine, nu mai pot trăi!

AGAMEMNON: Te du acum. Că vin. Treburi prea multe ne răscolesc clipă de clipă timpul.

(Criseisa iese. Intră în cort MENELAU, CHALCHAS, IDOMENEU, NESTOR, ACHILE, ARIS și alții)

MENELAU (strigă): Regele din Phylaca a murit! Nu începurăm bine lupta asta.

NESTOR: Ne-ajute zeii s-o sfîrșim cu bine!

MENELAU: Eu n-am spus nu! Dar iată ce fac zeii: De zece zile ne lovește Apollo cu nori de sulite ce-s otrăvite precum săgețile lui Hef-cule muiate în sîngele înveninat al Hydrei.

Va urma

Lucian Gruia

Virgil Ciucă s-a născut la 15 ianuarie 1937 în comuna Ghercești, județul Dolj. Poetul aparține acelei stirpe, tot mai puțin numeroasă, de români mândrii de originea lor etnică. Poetul a avut mult de suferit în perioada comunistă, părinții săi fiind considerați chiaburi, a fost nevoit să muncească din greu, încă de la 16 ani, pe șantierele țării, pentru a-și câștiga existența. A fost nevoit să-și completeze studiile la seară și fără frecvență, obținând bacalaureatul la Liceul I.L. Caragiale din București. După satisfacerea stagiului militar, urmează cursurile Institutului Politehnic din București, absolvind Facultatea de Electronică în 1966.

Din cauza atitudinii critice față de regimul comunist, i s-a întocmit „dosar de urmărire” de către organele de securitate încă din anii 1968. Și avaturile au continuat. În 1976 a fost înlocuit din funcția de Șef Oficiu de Calcul pentru că nu era membru de partid.

În 1980 a cerut plecarea definitivă din țară și în 1985 a reușit să obțină

rezidența americană. În 1996 – obține masteratul în „Management and Administration” la Universitatea Politehnică din New York.

În USA a lucrat la început în întreprinderi de manufacturare a produselor electronice și apoi în domeniul transmisiei de televiziune pentru renumitele companii: CBS, Viacom și Univision. Tot aici înființează „Asociația Americanilor de Origine Română” care își propusese să militeze pentru relații economice, culturale și politice între România și USA, fără a obține realizări notabile.

Participă la acțiunile fundației „Dacia Revival” condusă de Napoleon Săvescu, unde devine cofondator la realizarea statuii lui Burebista la Orăștie. Militează pentru refacerea României Mari prin reintegrarea Basarabiei și Bucovinei la țara mamă.

Pe lângă articolele cu conținut social – politic, publicate sporadic în ziarele de limba română din metropola newyorkeză, a tipărit două volume de poezie și eseuri:

„Blestem străbun” în 2007 și „Versete dumnezeiești” în 2008, ambele la Editura Semne din București. Continuă activitatea literară cu volumul de versuri pe care-l comentăm în continuare, intitulat „Pierdut

Virgil Ciucă:

Pierdut în lume

în lume” (Ed. Semne, București, 2010). În prezent lucrează la un volum de memorii intitulat „Acțiunea Tirol”, bazat pe informațiile cuprinse în dosarul său de securitate (obiectivului Felix/Cernea).

Cu un asemenea trecut, Virgil Ciucă a devenit, cum este și firesc, un cavalier liric al dreptății, înscriindu-se în această tipologie hiperbolizantă universală reprezentativă regimului diurn al imaginarului. Simbolurile caracteristice acestui erou solar sunt: calul și armele albe, puse în slujba unei lupte nobile (în cazul autorului, pentru refacerea României Mari): „Bucovina, plai de dor, / Flori cusute în covor, / Vise proslăvite-n cânt, / Brazdă din al nost’ pământ // Nu e vremea să mai plângem / Căci e timpul să ne strângem / Și să-ntindem horă mare / În străvechile hotare.”

Emblemele pentru realizarea acestui ideal sunt Mihai Viteazu și Ștefan cel Mare: „La ceas de sărbătoare din Maramu’ la Istru / Legați prin jurământ să ne-apărăm pe Nistru / La îndemnul lui Mihai, știind c-avem un rost, / Vom reuni ținuturi și iar vom fi ce-am fost.” ; „La Putna clopotele să bată / Pentru o datorie uitată! / Ne lipsește o brazdă de pământ / Moștenită de

la Ștefan cel Sfânt”

Virgil Ciucă trăiește în cultul măreției trecutului dacic și deplânge, în antiteză, decăderea contemporanilor noștri care nu mai respectă tradițiile și nu mai muncesc ogorul strămoșesc.

În tradiția populară, modelul cavalerului dreptății se regăsește în figura haiducului: „Cântă cobza în Bănie / E vreme de haiducie / Să spânzurăm bogătanii / Să ne apărăm țaranii.”

Într-o altă ipostază civică, autorul resuscitează, desigur, la nivelul talentului său, naționalismul militant al lui Aron Cotruș, Octavian Goga și chiar al pașoptiștilor, azi când ființa națională este amenințată de globalizare și de trădătorii interni care o sprijină. Poemul invectivă Spune președinte are ca model celebrul pamflet arghegian, „Baroane”: „Spune președinte, spune, că ai carte / Cine României îi dorește moarte / Când din munții țării au plecat șoimarii / Spune, președinte, cine-s șarlatanii? // Când pământul țării e vândut în rate / Când în România nu mai sunt bucate / Când hotarul țării îl decid tâlharii / Spune, președinte, unde-s militarii? // Cine sunt escrocii ce-au decis la Malta / Dorind să repete ce-au impus la Yalta / Când din trupul țării se-nfruptă ca-

Istoria groazei o carte vie (3)

Sanije Gashi

„Am condus NATO într-un război lung, de 78 de zile. A fost foarte important, deoarece s-a procedat în numele libertății pentru niște oameni ce au fost prizonieri din casele lor sau omorâți. Cu aceasta s-a demonstrat și valoarea noii misiuni a NATO. Sper ca din campania din Kosovo să fi reieșit multe învățăminte, ce pot fi folosite și altor regiuni.“

Madeleine Albright, la cea de a 10-a aniversare a bombardamentelor

NATO. Radio Europa Liberă, februarie 2009

„Sunt trei momente legate de Kosovo, pe care nu le voi uita toată viața: Nu voi uita niciodată acea priveliște tristă a exodului familiilor albaneze, care au suferit atât de mult și atât de îndelungat din cauza violențelor lui Miloșevici; Nu voi uita niciodată impresiile din prima mea vizită în Kosovo liber și curajul de care a dat dovadă acest popor, pentru a-și începe noua viață în libertate! De asemenea, nu voi uita predarea lui

Miloșevici la Haga!“

Madeleine Albright, TEUTA, iulie 2002

„S-au dus zilele pe care le-ați petrecut prin beciuri, ascunzându-vă. S-au dus nopțile pe care le-ați petrecut tremurând de frig în munți. Știu cât este de greu pentru cineva care și-a pierdut casa și pe cei dragi, dar iarna care va veni va fi mai bună decât cea care a trecut. În loc să trăiască cu sentimentul urii pentru trecut și cu cel răzbunării, Kosovo trebuie să privească spre viitor, iar

comunitatea internațională va fi alături de el. Kosovo trebuie să meargă înainte, cu școli noi, muncă, asigurarea vieții normale pentru copii. Îi rog pe părinți să-i învețe pe copii că viața poate da mai mult decât zăngănitul armelor. Nu permiteți ca sufletul lor să fie rănit. Nu permiteți ca inimile lor să se transforme în pietre. Ei merită mai mult. Poporul american a fost onorat să fie alături de voi și noi vrem să fim cu voi la fiecare pas pe drumul pe care ați pornit.“

Bill Clinton, Ferizaj, 23 noiembrie 1999

➔ licii / Spune, președinte, cine-s licuricii? // Spune, președinte, că le știi pe toate / Când copiii țării nu mai au nici lapte / Când economia este o ruină / Spune, președinte, cine e de vină? // Când datina sfântă e mistificată / Când legea supremă este ignorată / Când aleșii noștri fură și trădează / Spune, președinte, cine ne salvează? „

Lirica lui Virgil Ciucă este o critică socială acută. Sunt certate prostituatele, bărbații afemeiați, medicii, turnătorii securiști din timpul regimului comunist și mai ales preoții: „Popilor vă pocăiți / Nu furați, ci să munciți / Nu turnați, ci vă rugați / Popilor nerușinați! // Pe vremuri ca sataniști / Ați trecut la comuniști / Când ați mîrosit dolarul / V-ați

schimbat și voi vicarul // Ați turnat, ați preacurvit / V-ați vîndut spre Asfințit! / Nu vă pasă de credință / Ați uitat de umilință”. Tot preoții sunt răspunzători pentru mazilirea domnitorului pro-gresist Alexandru Ioan Cuza pentru că a secularizat averile mănăstirești: „Când l-au exilat pe Cuza / Popii și-au pătat obrazul / La toți le-a crescut osînză / Pe noi ne-a lovit necazul // Când sărbătorim Unirea / Crucea vinovată tace, / Ne-a lăsat cu amintirea / unei națiuni sărace.”

Virgil Ciucă este un ateu convins întrucît credința într-un Dumnezeu răzbunător, care a creat omul după chipul și asemănarea lui, a adus multe necazuri omenirii (nesfârșitele războaie religioase stau mărturie).

Poetul devine apără-

torul lui Eminescu în fața detractorilor contemporani: „Cu ură culpabilizat, / Răstălmăcind al său trecut, / Ei cer să fie renegat, / Dar noi în juru-i facem scut.”

Depășind hotarele, Virgil Ciucă ia atitudine împotriva tartorilor lumii care vor să ne dezbină și să ne stăpânească. În contrast cu răutățile omenești, natura curată aduce alinare: „A nins cu fulgi cenuși domol / Și totu-i alb, imaculat / Zăpada parcă-i de brocat / Întinsă de la pol la pol. // A nins și-n ziua de Crăciun / Toți brazii sunt împodobiți / Pe străzi copiii-s fericiți / Ca-n orice zi de Moș Ajun.”

Amintirile copilăriei, adolescenței cu idilele ei pure, devin mai puternice trecute prin filtrul exilului: „Am revenit dintr-un impus exil / Să-

mi duc calvarul până la soroc, / Să descifrez un “anotimp” ostil, / Dar roata vieții nu pot să întorc.” Virgil Ciucă consideră poezia modernă elitistă și lipsită de mesaj, motiv pentru care urmează calea poeziei clasice și adoptă modelele liricii militante pașoptiste, iar în versurile de dragoste uzitează metrica eminesciană.

Acest mod de concepere al poeziei, după părerea mea, nu mai corespunde orizontului actual de receptare și autorul trebuie să-și găsească stilul propriu pregnant.

Totuși, poezia lui Virgil Ciucă este actuală prin tematica socială propusă iar atitudinea civică a autorului face cinste oricărui cetățean care simte românește!

Sebastian Drăgan

Ziua a cincea
și a șasea

Stă țăntoșă. Are și de ce. E ca o cariatidă spălată de soare. În picioare, goală, cu coapsa stângă ușor petrecută peste cea dreaptă și mâinile încrușișate peste sâni. Lumina bate de undeva, pieziș, îi cuprinde torsul și desenează un tatuaj straniu pe pântec. O flacăra, ba parcă o floare, iar o flacăra... O prind de mâini, i le desfac și îi cuprind sâni în palme, apoi încep să o sărut pe gât, încet, aș da năvală, aș sfâșia-o, i-aș rupe carnea de pe oase de atâta dorință, dar rămân fulgerat și aiurit și complexat de atâta frumusețe pe centimetru pătrat, palmele nu mai îndrăznesc să-i violenteze țâțele cu mângâieri (cum ai putea să mototolești o opera de artă, să o ucizi cu degetele murdare de trufie?) simt sfârcurile cum i se întăresc acolo, la intersecția dintre linia vieții și a norocului din palme, mă ard ca un ac înroșit în foc și se lungesc și se îngroașă aproape că țipă după gura mea, se vor supte, se vor mușcate, se vor înghițite, stoarse-strivite, pleznite cu limba, asta și fac, asta și fac, de nu s-ar termina vreodată nebunia asta. O aud cum respiră precipitat, din ce în ce mai tare, mai repede, mai apăsător, îmi găfăie în ureche. Mâinile mi-o iau razna, alunecă pe trupul ei peste tot ca și cum ar spăla-o, ar înveli-o în su-

Jurnalul
de la
ora 6

doare și poftă, pielea i se strânge grăbită ca și cum ar da de ger năprasnic, dreapta-mi rămâne pe sânul ei stâng iar stânga coboară între coapse câte-va secunde mirată să dezvelească buzele-i umede, verticale, parcă atunci descopăr pentru prima dată că-s două rânduri de guri flămânde de îmbrățișarea limbii, cobor lihnit și o sărut lung acolo, pe toate cele patru buze umflate, mo-fluze, apoi înăuntru unde-i fierbinte și dulce și are gust de gutuie. Napuc să mă bucur îndeajuns de minune (aș gusta-o la nesfârșit, iar și iar), că se desface toată, ca un lanț deșirat de o ciutură și țipă și tremură și râde în hohote. Îi văd ochii: îi râde sufletul. Dar nu rămâne așa. Sentoarce spre mine, mă culcă pe spate și-ncepe să deseneze cu limba pe pieptul meu niște desene numai de ea știute, recunosc moliciunea curbelor din alfabetul sanscrit, ba parcă și ceva ideograme aztece, zici că șerpuiește după conturul lui **Quetzalcoatl**, „stăpânul stelei zorilor” și apoi coboară cu gura-i măiastră pe pântec, mai

jos, mai jos, încet, prea încet, îmi prinde mădu-larul cu buzele, sunt în-hățat, gata de lins, gata de băut, gata de stors, îl înghite tot, îi dă drumul într-o mișcare de du-te, vino, nu se oprește deloc, limba-i se înfășoară și desfășoară, plescăie, simt că mă sugă că trage toată bărbăția din mine care urcă, vine, vine, explodează, îi umple gura și o înghite, pofticioasă. I-a fost sete de mine.

Ne îmbrățișăm ca la început de lume și continuăm, abia atunci intru în templul din ea. Îi gust degust cerul gurii, îi număr dinții cu vârful limbii de treizeci și două de ori, dau rotocol, câte unul pe secundă sau mai încet, nu știu, îi prind buza de jos, groasă, succulentă ca o pară coaptă-n fân, o mușc, saliva-i ca nectarul de agrișe, apoi rămân pironit cu privirea în ochii ei, fascinat de strălucirea - fulgerarea negrului din iriși, e zeița persană a iubirii, **Anahita** și eu zeul persan al desfrânării, **Aka Manah**, pielea îi miroase a vânt, e proaspătă, își contractează pântecul și mușchii pelvisului mă strivesc cu

plăcere, spasmodic, în-lăuntrul ei sunt una cu ea, vaginul își strânge pumnul, o face atât de bine încât zici c-a exersat personal cu doctorul **Arnold Kegel** (contractura levator ani) din cleștele ăsta nu mai vreau să ies, ba mă lasă, ba nu, mă gândesc să mor, dacă mor ca **Amedeo Modigliani**, ar fi ea Jeanne Hébuterne a mea, ce s-ar sinucide cu dragostea-mi în pântec, din prea multa iubire-n suflet? Ah, e mai degrabă ca **Pamela Susan Coorson** iubita veșnică a lui **Jim Morrison** (da, toți sunt înmormântați în **Cimitirul Père Lachaise** din Paris, două perechi de îndrăgostiți care au sfidat legea și timpul și mizeria umană). „*I liked to crawl back into my brain*“, zicea Jim. Mă târăsc și eu, înapoi în creierul meu, unde-o găsesc, era acolo demult, în toată splendoarea de sfântă-gheișă, **Mireille**. Nu trebuie s-o caut. O recunosc, mă recunoaște. Tremurăm. Ne golim de trupuri, o dată, încă o dată și-ncă-o dată. Ne iubim cu creierele, într-o mare verde de serotonină, sudoarea ne învăluie dulce, amețitor de dulce, până la nebunie.

ziua a
șaptea

Azi ne plimbăm, ne ținem de mână. Cu arătătorul, mijlociul, inelarul și degetul mare strâng în clește falangele-i subțiri. Degetul cel mic se încovrigă la încheietura ei, ca o ➔

➔ brătară. Îmi potri-
vlesc pașii după ciz-
mele-i maron, cald,
păstos, e o culoare care
mă scufundă în aducere
aminte și tânjeală după
ciocolata din copilărie,
catifelată și cu gust de
lapte și alune de pădure,
ciocolata care era întot-
deauna prea puțină, se
termina prea repede și-
atunci o lipeam cu vârful
limbii de cerul gurii și-o
lăsam acolo, minute în
șir, să prelungesc cât
mai mult aroma, cât mai
mult deliciul, așa și cu
cizmele ei lungi până sub
genunchi, care-i acoperă
gambele trufașe, le-aș
lipi de mine, de cerul din
mine, să nu se termine
curând, să nu se sfâr-
șească. Deci, aștept:
când piciorul ei stâng ba-
lansează cu dreptul meu,
rămân cu el pe loc și,
când pășește cu dreptul
ei, zdup și eu! ăsta-i
pasul din armată, intră-
n ritm, răcane, intră-n
ritm, un '- doi, un' - doi,
stânguu', acum suntem
echilibrați nu numai în

ritmul pașilor, ci și în
respirație, umăr la umăr,
ca doi camarazi de arme,
mă uit în ea, suntem
egali, pare ruptă din
mine, eu par frânt din ea,
a! dar mai are ceva care
fracturează imposibilul :
împunge aerul cu sânii
semeți, îl dislocă în sfere
aproape lichide care plu-
tesc, le prind, se lovesc
și mi se topesc pe buze,
ca niște baloane de
săpun, zici că-s un in-
venteur de genie, mai
ceva ca **Gogu Con-
stantinescu**, înainte de
descoperirea teoriei so-
nicității (așa o fi desco-
perit și savantul metoda
de transmitere a puterii,
prin unde de presiune,
mai știi...?). Simt presi-
unea aerului și gustul sân-
nilor nerușinați, fără să-i
rup bluza, fără să-i ating
(o fii obsesia?). Urcăm
spre Cioplea, singuri,
pustiu, luminează chioară
de felinar, strada cu
pavaj din granit cubic, e
udă, pare un bulevard de
secol XIX, te-aștepti să
auzi fornăitul cailor și

trăsurile scrâșnind din
osii iar noi să ne potolim
foamea unul de altul
acolo, pe un pat din bor-
duri, sa nu ne însetăm de
așteptare. E **Strada Li-
bertății**, ce coincidență,
liberi să ne iubim până o
să crape lumea, suntem
ombelico del mondo, să
îndrăznească cineva să
spună altceva, că-l sfâr-
tec! dar eu nu cred în co-
incidențe, nimic nu e
întâmplător, fiindcă ar
însemna ca ea, **Mireille**,
e o întâmplare, un noroc,
o minune, un miracol și
o să-și fluture farmecele
și-o să dispară. Mi se
face frig și frică...

Ziua douăzeci și unu

Când sunt cu ea mă
simt sfâșiat în șapte hălci
mari: de uimire, de bu-
curie, de dorință, de
chin, de fericire, de ne-
bunie și de frică. Nu ne-
apărat în ordinea asta,
nu neapărat în bucăți
egale, nu neapărat toate
deodată, ci așa, sacadat,
amestecat, câteodată

frica mă gâtuie și simt
cum dă târcoale pe lângă
fericirea de a o ști numai
a mea, dar ea, **Mireille**,
încă nu știe că este doar
a mea, n-a aflat, nu-i
spun, nu-nu-nu (ce sen-
timent inutil posesia ei!
ce aiuritoare de bună, de
caldă și cotropitoare
senzație că o am!), știu,
nu poate decât să mă
simtă dar, dacă o face,
sunt pierdut...Ah, dacă
ar ști ce putere are în su-
fletu-i, cu sufletu-i asu-
pra mea... ascult
Working on a dream a
lui **Bruce Springsteen**
și mă simt eliberat de în-
cărcătura nervoasă că nu
e lângă mine, de fapt mă
păcălesc, e acolo, în
emoția cântecului, deci
în mine, când și când mă
prefac că o uit, nu-mi
iese mereu, nici nu vreau
să-mi iasă, doar că amân
nebunia, bucuria de a o
redescoperi mereu.

Nu sunt jumătăți de
măsură aici, numai în-
tregul. Numai ea. Hohot
de râs și tremurat din
iriși, de plăcere ascunsă.

Te știu, moarte...

...de Ion Iancu Vale

Te știu, moarte
și nu mi-e frică de tine,
hăituitoareo și rânjitoareo.
Mi-e teamă doar
de ce rămâne în urma ta,
de jalea pe care o lași viilor
ce nu știu să te priceapă
și să te accepte.
Omniprezentă, neconcesivă
și ireversibilă,
le complici și le otrăvești exis-
tența,
inoculându-le groază și deznă-
dejde.
Te știu, moarte,

și deși nu-mi ești indiferentă,
te am la degetul mic, neînduplecato.
Pe mine însă nu mă înspăimânți
ca pe cei mai mulți,
căci eu te-am sorbit și te sorb mereu,
ca pe o mixtură amară și obligatorie.
Pentru a nu mă găsi nepregătit,
pentru a nu mă ataca
degradant și fără speranță,
pentru a nu mă găsi
neîndumnezeit
și neîmpăcat.
Fiindcă eu te știu, moarte
Și te aștept, te aștept...
Piept lângă piept
Suflare în nesuflare.

Gh. Stroia

**Vasile Sevastre
Ghican**

O surpriză de proporții mi-a fost dat să trăiesc în recenta lectură a proaspetei apariții editoriale „Metamorfice stări”, al căror autor este cunoscutul scriitor vrâncean Gh. A. Stroia. În această carte am constatat că nu ni s-au mai propus poeme așa cum ne obișnuise, ci de data aceasta ni s-au pus la dispoziție enigmatice Stări. Și am întâlnit aici stări de bine, stări de înalt, stări de adânc, stări de curate zboruri, stări de poetice stări care aduc un suflu nou poeziei din Țara Vrancei și de ce nu, celei nationale.

Dacă în volumul „Omul retortă” te puteai vindeca prin poezie de multe boli, în „Metamorfice stări” fiecare stare se confruntă cu puterea de vindecare a celui îmbolnăvit de magia culorii. Boala de albastru am tratat-o cu Starea de „sclavi ai clipei”; boala de roșu am tratat-o cu starea „copacilor adormiți”; îmbolnăvit de oranj voi îngenunchea acolo unde „plânge toamna” iar toate aceste

Gheorghe A. Stroia:

Metamorfice stări

Editura Karuna, Bistrița, 2010

boli și multe altele care vor vibra la sănătatea omenirii, cerul ni le va trimite aici unde minunea luminii „ca scâncetul / unui copil / cu părul de aur” renaște „dintre astre” să ne binecuvânteze trecerea anilor. Aceste înălțătoare trăiri nu vor întârzia să apară pentru că aceste stări poetice, metamorfozate de scriitorul Gh. A. Stroia, au fost inventariate și omologate sistematic cu foarte multă atenție. Gândurile inventariate sunt reflecții care se supun legilor naturii umane, care vin de la Dumnezeu și se impun unui zbor desăvârșit prin Duh Sfânt. Gândurile și implicit ideile omologate de inima ta sunt „exponate” care au trecut și au lăsat urme de tristeți și dureri, fără de care se știe, poezia ar deveni un eșec total. Și ce face poetul pentru a se salva? „Se scutură azi, / Vibrând de alb: / Zăpezile..... iernii.” Frumos, nu? Doamne și ce poate fi mai alb decât sângele sfânt al amiezii? Ce poate fi mai alb decât nevoia de spațiu și timp al poemului veșnic îngemănat cu starea poetului? Alt exemplu concludent: „Pete pure de alb, / Pe covorul însângerat / De fantoma ceții.” O poezie ca să se

desăvârșască prin TRĂIRE trebuie să poarte amprenta celui care-a născut-o. Deci prin răbdare, consecvență și credință devenim părtași unui act de creație: „Trec efemere / clipele toamnei: / Visând fructele coapte”.

Deci, numai printre suspine e bine să cauți cărarea care duce spre boabele de mărgăritar atât de râvnite de-o stare poetică, numai astfel vei putea dăruii codrilor seculari din inima ta o creangă de Laur de foarte mulți râvnită, pe care foarte mulți ar dori să o doboare la pământ. Nu-L căuta pe Dumnezeu printre păcătoși ci caută-L în inima ta acolo unde înfloresc toate speranțele iar „Fructele culorii / Leagănă toamna / pe brațe de rod”. Fii consecvent cu tine și vei învinge în primul rând primejdiile pe care ți le-a produs propria fericire. Poetul născător de stări, Gh. A. Stroia, nu se folosește de niciuna dintre acestea pentru a-și determina efervescența inimii, Domnia Sa - poetul apelează la sentimente destinate naturii, astfel ademenind pământul pentru a-i primi mărirea, ajunge fără ezitări să trăiască la intensitatea de facere a lumii: „Viața ce

frământă, / Verdele pur, de anotimp, / Plin de curate emoții” peste care nu se poate trece fără voia eternului Eu: „Metamorfica stare” a trecerii ne exaltează visele și viața de la care primim nobila plăcere de a ne pierde timpul, unde, „Cascada timpului / prelinsă umed / peste văile înSORITE” ale seninului venit din alte lumi să ne dăruiască raza aprinsă a poeziei, unică sărbătoare a nașterii neantului. Lângă starea cuvenită sufletului simt „Aerul respirând / gândurile copacilor, / Proiectați în etern” să aducă un dram de înalt celor prăbușiți în întunericul lor. Veniți la sărbătoarea pământului și cumpărați-vă cele mai scumpe amintiri și vă voi da în schimb „o mare roditoare” unde un val de timp le va încânta cu moartea lui cea fără de moarte. Cu o veste venită din neant poți ademeni o mie de munți veniți din pământ și așa vrea să nu uit Munții New York. Supărătorele vama a regretului vine să strice piramida de idei, de multe veacuri captivă la vama sincerității.

Nu-i da pământului curaj să se îmbete, precum omul de realizările sale, că vor veni cossații Universului și-și vor cu-

lege roadele: „Pe umbra pământului, / Plin de riduri adânci: / Visul roadelor târzii”. Sigur, cu timpul, pământul se va lăsa de fumat, se va adapta să mănânce numai vegetarian iar copiii copiilor noștri vor ajunge să cunoască multe dintre animalele existente acum pe Terra, numai prin muzeele viitorului. Pentru cât s-a pătit în poezie, poetului îi va fi de ajuns să străbată pe jos magistrala cerului, pentru că Dumnezeu i-a rezervat în Rai postul de „singur” la toate, iar noi ceilalți mereu nemulțumiți fericiți ai averilor fără măsură, vom reveni pe Terra peste un milion de ani, pe la casele noastre, mereu proaspăt văruite muzee literare, împrejmuite de stânci și păduri seculare pentru a ne revedea coclaurile copilăriei dar unde nu ne vom mai recunoaște decât cerul cu podoabele lui aurifere. Pe la stâni cioabanii ne vor ridica statui din raze de lună iar țărani vor ara pământul cu dragostea cu care îi latră câțelul pământului. Vara, ultima brazdă de lumină a vieții, unde cuvintele „Stau atârdate-n ram, / Fructe de roșu, model / De purpură la urechi”. Vom fi martori oculari la scurgerea soarelui pe pământ ca la un spectacol de gală pe care sfârșitul de lume îl va da celor câțiva spectatori rămași fideli acestei planete: „Primăvara, vis copt / De razele soarelui” se va întoarce în trup de fecioară și va coborâ

până spre centrul pământului „Pasăre măiastră / Ce cântă cu vers moale / Toporașilor în floare”.

Adună tot ceea ce ți-a fost de folos în viață și vibrează pe lungimea ta de undă și vei ajunge să recunoști că patria poeziei se află în inima ta: „Frumusețea clipei / Ce mută vorbește / Sufletului de cristal”. Caută-ți un loc în inima lumii și umple-l cu iubirea primită în Dar de la Dumnezeu și ai să observi cum timpul se dilată, cum mireasma sărbătorilor într-o poezie te va cuprinde cu tentaculele-i sfinte ale cunoașterii: „Darul deplin al vieții, / Pe care sufletul meu / Îl recunoaște, îl simte”. Poezia, împărțeașă tuturor simțurilor are un cuvânt greu de spus în următoarele veacuri, iar de atunci încolo ne vom supune marilor ispite ale pământului: „Stele se aprind / În nemurirea trecătoare / A clipei de smarald”. Această carte de STĂRI unice, „Metamorfice stări”, aduce un plus de strălucire culorilor îmbolnăvite prin cuvânt. De aici, de la vârsta culorii la puterea de slavă a candorii, există o punte pe care ni-o întinde supremul gest al viorii: „Peste ani, în timp / Candelabre ale cerului / Ce azi lucesc, în amintire”. Între poem și Starea pe care poetul Gh. A. Stroia a inventat-o recent, există o adevărată putere de magie care se influențează reciproc. Poemul este cel care respiră, însă totuși „starea”

este cea care-i produce respirația. Așa precum unei stele căruia Dumnezeu îi împrumută lumina pentru a se simți utilă, la fel timpul meticolos tocat în secunde ne dăruiește răgazul de a-l traversa, de a-i umple tăcerea cu surâsuri, cu flori, cu găselnițele noastre lumești: „Clipă, viață, destin. / Un pas, o floare, un surâs / Martir al timpului tău”. Pentru a te adăuga unei „stări” nu e necesar să acționezi ci să ai putere de a rezista să rămâi cine ești. Și cine poate implica acest sentiment în metaforă decât poetul Gh. A. Stroia? „În timpuri fără minte / Explozia de vise / Ce naște Universul”.

Pentru ca pământului să-i redeveni frate nu trebuie să-i distrugi averile, ci ajutându-te de minunatele-i STĂRI dumnezeiești a fost de ajuns să inventezi cuvântul, apoi lampa, apoi racheta, apoi net-ul și toate cele rânduite de Dumnezeu a fi create pe pământ. Secretul de a ajunge în Paradis este să respecti toate câte ți se impun pe pământ. Și numai după aceea „Cerul și pământul / Soarele și apa visată / Unind lumi, în paradis” să-ți ducă sufletul acolo unde merită. Poezia – stare este un Crez în care-ți pui încrederea și care te va ajuta să-ți desăvârșească actul creației dacă i te supui cu toată dăruirea. Astfel: „Amintirea de ieri, / Purtată astăzi, / În visul de mâine” este cu atât mai curată cu cât recunoști să te vindeci de timpul care

te-a rănit. Este sau nu aceasta o stare sau cumva pe undeva am greșit? Nu, nu este vorba aici despre o eroare ci, cu siguranță: „Aprinse, aripi de timp / Și stinse pe-o lespede / De marmură, vibrând” vei primi spre înțelepciune aripa care-ți lipsea. Deci STAREA este o poezie care a reușit la timp să-și deschidă larg toate porțile cunoașterii precum puterea sa dusă de val de a deveni poem sacru. Și ce poem poate fi mai viabil decât acela care aduce „Un chip, culoare, alb / Dansul florilor de măr / Suferind în lumina stelei” ? Doamne și ce primăvară dansând printre inimi și curcubeie ne va fi sortită ca „dansul florilor de măr” să se transforme în dans de aripi - de fluturi, de păsări, de oameni, de aștri – cei de azi și cei de mâine când la poale de codru se va fi născut un curat falfăit de poezie? Poetul Gh.A. Stroia este primul care metamorfozând o idee a transformat-o în iubire iar iubirea într-o serafică STARE a existenței noastre: stare de bine, stare de înalt, stare de adânc, stare de zbor, starea de mereu altă și altă dumnezeiască Stare.

Poeme de Ecaterina Negară Chișinău

Ieri, retina

În seara asta îngerul
a trecut pe la porți.
Lucrurile căutau Lumina
pentru a experimenta umbre
și umbrele caligrafiau siluete
pe drumuri, pe roți
pe alte umbre mișcătoare,
lipicioase.
Scriș cuneiform al ființelor
de tot felul
Dincolo colecția
cu păsări adormite,
pasărea este casa sufletului
achiziționată mult mai târziu,
în zori,
pe la porți doar semne,
binecuvântări.
Sufletului amănuntele iubirii
și cireșul
O frază juxtapusă
ieri pe retina furnicii.

Împărăție, semn

Mina nevazută atinge ninsorile
Dintre sfere și predicțiile astrale
Simt suflarea ta, deasupra mea
cerul și legea.

Simt veghea ta,
atotcuprinzătoare
În mine ești, cu mine ești,

oricând, oriunde.
drum cu o mie de sensuri,
cu o mie de veșnicii
Și o singură soartă.
iubire ești ce mă iubești pe mine
Iubirea mea deplină-ți aparține
Când periodic, acolo, unde sunt
Oștiri cerești își schimbă
garda și mesajul, ocrotind
Sufletul meu -
semn potrivit
pentru împărăția promisă.

Albastru, marele suflet

Îngerul mi-a adus trei Vulturi
Sfetnici zburători, rasă rară,
de vânătoare
Și zice câini nobili, zece câte zece
Pentru a fi însoțită, oricând,
pe toate drumurile.
O arma mea adus Îngerul
Arma superbă cu țeava de aur,
Să o port ca semn de noblețe
În toate zilele vieții mele.
După o lege imuabilă,
La ore nebănuite ieșim și intrăm
În sufletele altora, subtil,
Pentru veșnicia Marelui Suflet,
Și a cerului albastru.

Triunghi, teologica

Ființă uniarticulată
Peste văzduh deplină
Înălță clipe, petale, în drumul tău
Armonios lumina te însoțește
Născută însăși din lumină
Aripi peste aripi
Diafan exod,
Trecând peste marea
de tine drogați

Cu iluzii și coca-cola.
Omogen amurg prelins
pe umerii tăi.
Gura tocită de rostiri,
aproape verde
ca un mușchi de baltă
A bătrânului pescar
Delfin, interuman, suie
O altă arcă înălțată de Ararat
Cerc de triumphi
pătrat, ape

Nume, primul

Puzderie de ochi deschiși
Are liniștea
Când sunetele dorm
în trupul flautului
Împărăția aștepta împlinirea
Sorocului, norocului
Semnul divin făcut de altcineva
Se conturează în ființa mea
Pentru aducerea în dar a plodului
Inocenței
Au fost aleși trei magi,
Pentru început Visul
miroase a interior celest.
Îngerul are primul Nume.

Pragurile Victor Sterom

Ușor mi-alunecă
din mâini ideea
Și n tot ce cred
E frig de-a pururi
Mă las cuprins
De ce-ar putea
să-nsemne
O taină-n plus
O părere ca o vocabulă

Pe un platou de zăpadă
Îmi face semne
Au îmbătrânit zăpezile
Pe trupul meu
Ca mâine se
vor face puhoai
Nervii lor spărți
Vor stârni grele
prevestiri
Feerice dezastre
În timp ce focul viu
sunt eu

Pe câmpiile eterne
Fără de margini fiind
Cu visul întrerupt ajung
Între adânc și
floarea de colț
Pe trepte pe care
nu le văd
Așa cum s-au deșirat
Întâmplările mele
Lărgind cerul priveliștii
Să mai pot cuprinde
Lăcomia gândului

până sus
Privesc fantastica
nemărginire
sunt chemarea suplă
Ce o adie întunericul
Prin turla bisericii
Acum se face trecutul
Un gol imens al morții
În zidul în care s-a tras
Cu liliicii orbi
Tăcerea plânsă de tine
Ia forma nopții

Imaginea a patra

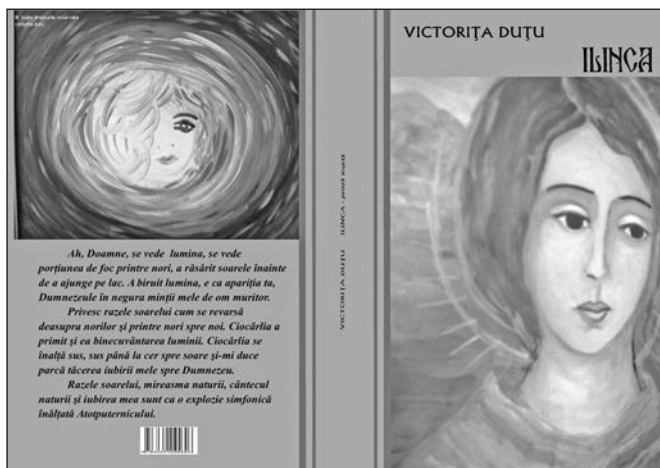
Victoria Duțu

Eu ajung, ajung, ajung acolo unde totul imi este pregătit. Exact așa ca înainte. Fața de masă albă, curată, mancarea limpede, clară. Parcă totul acum este stabil, nimic nu mai este neclar, sunt un copil, dar copilăria imi este ascunsă. Eu sunt îmbrăcată în haina maturității. Eu vin parcă de departe privind la hrana care imi este pregătită de mult, de foarte de mult. Mă îndrept cu nerăbdare spre ea. Chiar o iau în mână cu admirație, cu satisfacție pentru că am ajuns în sfârșit la ea. Dar privirea aceea demonică apare din nou cu învelișul de piatră, de ură, de bătrânețe și-mi este din nou teamă, teama mă cuprinde din nou și pune stăpanire pe mine. Imi este frică să duc mâncarea la gură, dar dintr-o dată, nu-mi este teamă să privesc demonul în ochi, omul rău care este din nou prezent, din nou pregătit să ucidă, să lovească il pot privi. De data aceasta omul are o armă ucigătoare în maini. E pregătit să ucidă dacă mă ating de mancarea aceea. Eu imi dau seama câtă nevoie am de ea, cât imi este de necesară. Mancarea aceasta mi-a fost dată din nou și eu nu pot ajunge la ea, poate că nu pot să lupt pentru ea, m-am gândit eu.

El vine spre mine așa cum îl știu. Dar eu știu acum că acest zambet, că acest glas cald și frumos care poartă în el culorile dragostei, acest zambet e

Cinci imagini ale conștiinței (III)

Fragment din volumul „Ilinca“

gata să ucidă. Mă uit la omul hoț care vrea să-și însușească ceea ce nu este al lui, știu ce va urma și atunci îi dăruiesc lui mancarea mea. I-o dau lui să o mănance de bună voie chiar dacă eu pot muri dacă nu o am. El o mănancă și eu știu că după ce termină, flămand va sparge farfuria și mă va lovi. El face mereu același lucru. Nu se schimbă și nu se satură niciodată, e mereu și mereu flămand! El însă trăiește un fel de stare de indispoziție pentru că nu mi-a mai luat mancarea cu forța ci i-am dat-o de bună voie și acum simte nevoia să lovească, dar mult mai năpraznic. În clipa în care e pregătit să lovească, în locul mesei ce mi-a fost pregătită apare scara luminoasă din mintea mea pe care eu trebuie să urc. Chiar dacă lipsa mâncării mă slăbește și nu am forța să urc, să mă îndrept către scară, chiar dacă trupul meu nu mă ajută de loc, mintea mea e mult mai puternică și eu chiar pot să urc, pen-

tru că eu știu că El, El, cel nevăzut este cu mine. Și eu chiar urc! Parcă urc într-o altă lume, în care mancarea aceea atât de bună și de frumoasă și dorită de mine și de acel om, pentru mine și pentru conștiința mea nu mai era atât de importantă, nu-mi mai era necesară. Stam și mă minunam, pentru că mancarea aceea trebuia dăruită și asta am și făcut, dar cât de greu imi venea să dăruiesc tocmai ceea ce mie imi era atât de necesar! Omul privește înmărmurit pentru că nu mai poate lovi. El privește la scara pe care eu am urcat și eu privesc mirată la el pentru că el nu-mi mai poate devasta conștiința. Iar eu agățată de această scară continui să dispar de la fața lui, ca și când nu aș fi fost niciodată. Eu dintr-o dată nu mai exist pentru el, de fapt el nu mai există pentru mine, pentru că eu sunt eliberată, el nu mai este în mine la nivelul memoriei, ca până acum, ci doar eu exist pentru el la nivelul mirării, și el nu

poate să mă uite.

Scara aceea mă duce departe, foarte departe, dacă eu urc pe treptele ei, urc într-o realitate în care amintirea răutății altora nu mai are nici o consistență. El pentru mine nu mai există. În schimb, el pe mine nu poate să mă uite, pentru că el poartă cu el, toate răutățile lui la timpul prezent. Asta e până la urmă pedeapsa care se acutizează în timp.

Imaginea a patra

Eu nu mai privesc în-
apoi și numai el găsește paralelipipedul de ură, gri, urat, de piatră, de pământ, și se cuibărește acolo ca într-o colibă. Își face casă în ura pe care eu am părăsit-o, în ura la care eu am renunțat. Ura a fost un trup pentru mine la care eu m-am desprins și în care am reușit să nu

mai trăiesc. Dar el și-a făcut din acel trup al meu, al urii mele, o colibă în care stă la pandă ca să ucidă din nou pentru mancarea pe care nu și-o poate procura singur și o dorește mereu de la alții.

Morala

Până la urmă ca să poți fugi de rău trebuie mai întâi să te confrunți cu el, să-l suporti un timp cu tine după care el pur și simplu dispăre. Pentru omul care ți-a făcut rău tu ai să exiști mereu la nivelul conștiinței sale, de la un timp nu ai să mai pleci de la el, și asta se va întâmpla tocmai atunci când tu l-ai uitat definitiv. El pentru tine nu mai există, dar de la un timp tu exiști pentru el veșnic, asta este până la urmă pedeapsa.

Jean Froissart

Cei șase târgoveți din Calais

**Comentariu și
traducere de
IULIA
BARCAROIU**

Evul mediu. Fascinantă și contradictorie perioadă.

Ezitant spiritul în fața marilor răspântii ori la granița dintre bine și rău.

Și totuși...

În această perioadă de cumplită cumpănă, care exacerbează cruzimea în forma sa brută, primitivă și care practică uciderea ca pe un gest general valabil, de undeva, apare o lumină sufletească. Chinuit și încătușat sub un timp sumbru, măcinat de manifestări primare și de dogmă, omul se află în căutarea acelui ceva indefinibil și propriu numai lui, poate pacea, sau frumosul, sau generozitatea. Derutat, manipulat, cu o intimitate săracă, schingiuit, dominat de obscurantism, ignorant, el își dovedește esența prin aspirația către armonie. În această tendință de auto-depășire, se eliberează de rigiditate, se ridică și, învățând să se cunoască pe sine, își acceptă mai ușor semenii, devine tolerant.

Ca un rege războinic să-și cruce învinșii trebuie să fi părut ciudat

Cei șase târgoveți din Calais - sculptură de Rodin

într-un context social atât de dur, dar iată un răzleț imbold de înălțare a conștiinței pe care Jean Froissart îl reproduce pe larg în ale sale "Chroniques / Cronici", în poate cel mai cunoscut capitol al scrierilor sale, intitulat "Les six bourgeois de Calais / Cei șase târgoveți din Calais"

După unsprezece luni de asediu, în 1347, orașul Calais cedează în fața lui Eduard al III-lea al Angliei, învingătorul de la Crecy. Furibund din cauza pierderilor suferite, acesta intenționează să-și justifice masacrul asupra cetății înfrântă impunând condiții foarte umilitoare, și deci, inacceptabile: el pretinde ca șase burghezi, printre cei mai de seamă, doar în cămașă, desculți, și cu funia în jurul gâtului, să îi înmâneze cheile orașului.

Gestul celor șase cunoaște mare răsunet în epocă. Povestit de Jean le Bel și repovestit de Froissart - cronicarul și poetul -, el rămâne nu numai o secvență de istorie ci și una de însemnată omenie. Dincolo de timp, viu încă prin reprezentarea binelui spre care accede ființa omenască, momentul este recompus în marmură, cinci secole mai târziu de către Auguste Rodin.

Sacrificiul personal spre binele unei comunități deși un fapt măreț, nu șochează; pare firesc. Bunătatea reginei, care intervine pentru salvarea târgoveților poate fi simplă slăbiciune femeiască. Implorarea care vine din partea celor prezenți la eveniment poate fi o psihoză în masă. Cuvântul final însă, al regelui, este cu adevărat notabil: prin actul său de îngăduință,

el trece peste furie, peste dorința de răzbunare, peste propria-i fire, peste veacul lui de agresivitate.

Vârsta medie - pată misterioasă în care pasiuni sumbre se zbucesc în întuneric? Poate.

Și totuși.

Cei șase târgoveți din Calais

- fragment -

Regele, la vremea aceea, se găsea în camera sa, înconjurat de conți, baroni și cavaleri. Află atunci că cei din Calais soseau după cum le ceruse el; ieși deci și apără în piață, în fața casei sale, cu toată suita după el; mai veni în plus și mare mulțime pentru a-i vedea pe oamenii din Calais și pentru a ști ce o sa li se întâmple. Or, iată-l pe nobilul Gautier de Mauni, și cu el pe târgoveții care-l urmau. Odată ajunși în piață el coborî de pe cal, se porni către rege și îi zise: "Monsenior, iată-i pe mai marii din Calais, după cum ți-a fost vrea". Regele nu zise o vorbă, dar aruncă spre ei o privire plină de furie căci mult ura pe locuitorii din Calais pentru pagubele importante și necazurile pe care, în trecut, aceștia i le făcuseră pe mare.

Cei șase târgoveți ai

noștri se puseră imediat în genunchi în fața regelui și așa îi ziseră ei, cu mâinile împreunate: "Nobile sire si nobile rege, iată-ne aici pe toți șase, toți de veche spiță din Calais și negustori importanți. Îți aducem cheile orașului și ale castelului Calais și ți le înmă-năm să le folosești după voie; noi înșine ne predăm, în starea în care ne vezi și ne încredințăm ție pentru a salva restul norodului din Calais; binevoieste deci a avea de noi milă și îndurare în prea înalta ta mări-nimie".

Cu siguranță nu fu atunci în piață niciun nobil, cavalier sau om de inimă care să-și poată stăpâni plânsul de mare milă sau care să mai poată vreun timp vorbi. Regele se uită către ei cu privire tare su-părată căci atât avea sufletul de crâncen și era în prada unei mari mâinii; și când vorbi, el ceru să li se taie capul deîndată. Toți baronii și cavalerii acolo de față îl rugară plângând pe rege de cum putură să o facă să binevoiască a avea milă de aceia dar el nu vroia nimic să audă.

Atunci, nobilul Gautier de Mauni vorbi zicând: "Ah, nobile Doamne, fii bun și înfrânează-și ura. Se zice că ești un suveran bun și mărinimos. Ferește-te să faci acum un lucru prin care această faimă să ți se-mputineze; să nu se poată nimic spune de Dom-nia Ta care să nu-ți fie în onoare. De nu vei avea cru-țare de oamenii aceștia, toată lumea va gândi că mare cruzime ai făcut să-i duci la pieire pe acești târ-goveți cinstiți care din proprie voință ți s-au încre-dințat spre a-i salva pe ai lor." La aceasta, regele se

mânie și zise: "Nobile Gautier nu insista; nu se va face altfel: să li se taie capul. Cei din Calais au adus moarte pentru atâția dintre oamenii mei și nu ar fi drept dacă cei de aici n-ar muri și ei".

Atunci, nobila regină a Angliei se alătură cu multă umilință celorlalți; și plângea și ea cu o atât de caldă înduioșare că nu puteai rămâne de piatră. Ea se aruncă în genunchi în fața regelui, domnul său și îi zise: "Ah, nobile Doamne, de când am traversat marea, în grozavă primejdie, după cum știi, nu ți-am cerut nicio favoare. Dar iată, acum te rog cu umilință și-ți cer un bine pentru mine în numele iubirii Fiului Fecioarei Maria și al iubirii pe care mi-o porți: să bi-nevoiești a-i cruța pe acești șase oameni".

Regele așteptă o clipă înainte de a vorbi și o privi pe buna sa doamnă, soția sa, care tot în genunchi plângea cu lacrimi calde. Inima lui fu mișcată, căci nu voia să-i aducă acesteia amărăciune. Zise deci: "Ah, Doamnă, mi-ar fi plăcut mai mult să fii altun-deva și nu aici. Ma rogi atât de stăruitor că nu pot să-ți întorc un refuz, și, cu toate că nu-mi place deloc, iată, ți-i dau: fă cu ei după voia ta." Buna doamnă zise: "Monsenior, mare mulțumire îți aduc".

Atunci regina se ridică, puse să se ridice și cei șase târgoveți, le scoase ștreangul de la gât și îi duse cu sine în camera ce o avea; li se dădură haine și li se aduse masa; ea dădu apoi fiecăruia dintre ei câte șase piese de aur și fură conduși în afara taberei te-feri și nevătămați.

Iancului, într-o noapte de Gerar

Florin Vârlan Neamțu

Te coboară, din munte, pe coastă
Apăsat fie-ți pasul și rar
Spre Mangalia - soră duioasă
De târziu și molatic Fanar!
Pe „poteci maturate de îngeri”
Călărind bidivii fără frâu
Vino, dar, praf de stele și fulger
Către cârciumi de rugi și desfrâu!
Te aștept lângă marea albastră
Când e lupul subțire la gușe
Să privim prin ferestre de ghiață
Valul alb cum se zbate-n cătușe!
Și când zorii vor bate în geamuri
Lângă țăr murul mării albastre
Cu ochi leneș cătând spre limanuri
Să fumăm, tacticos, praf de astre.
Căci e iarna, prietene, iarna
Pretutindeni în lume dezastre
Și-așteptăm-bieți lunatici-să cearnă
Vechi ninsori peste iernile noastre.

Treceau ținându- se de mână...

Nicolae Nicoară Horia

Treceau ținându-se de mână
Ca două aripi într-un zbor,
Ca două zile-n săptămână
Și îngerul în urma lor...

El îi șoptea un Dor fierbinte,
Ea îl sorbea din ochii lui
Și liniștea dintre cuvinte
Gemea în bronzul din statui...

Din câte sunt aici sub cer
Dă-mi, dintre toate, un sărut,
Mai multe nici nu știu să-ți cer,
Doar unul singur, cu-mprumut...

Ți-l dau, dobândă nu aștept,
Eu Rugii tale mă supun-
L-a strâns atunci cu drag la piept

Și mai departe nu vă spun...
Treceau și Aerul suspină,
Ea, Veronica și Emin-
Le fie trecerea deplină
De-acum și-n veci de veci.

Amin.

Altarul patriei

Emil Perșa

Vin la altarul Patriei, monument triumfal
Construit la Adamclisi să visez o legiune romană
Luptând cu dacii liberi sub cerul unui drum
Să mă așez pe banca istoriei scrisă de
Împăratul Traian la Roma pentru urmașii români
Să-l visez pe regele decebal urcând pe treptele de
Piatră albă în turnul latinității
construit între două fântâni,
Să privesc zidurile multimilenare
de la Sarmisegetusa
Acoperite de un covor cu fruze de aur
Strălunate de focul aprins postum.

Privesc cripta cu osemintele eroului necunoscut
Unde se află urna cu cenușă
Așezată pe o coroană cu crini și cu trandafiri,
Să respir aerul antichității ce plutește în
Tunelul timpului și pe arborii seculari
Înverziți într-o veche cetate,
Iar când soarele răsare în cerul iubirii
Patriei intru într-o mănăstire medievală
Să ascult clopotul lui Ștefan ce
La Podul Înalt încă bate,
Să-mi fie dor de strămoșii noștri înviați
În cuvântul tipărit pe
Pagina războiului de reîntregire sub
Cerule redescoperit de noi în străluciri.
Mă duc în Pontul Euxin să-l întâlnesc pe
Poetul latin Ovidiu
Să-i privesc nemurirea din ochi din
Umbrele strămutate în eternitate,
Să-i dau în dar o floare de colț ce am

Cules-o din Munții Carpați
Să-i respire parfumul în orizontul latinității,
Să ascult un tril de ciocârlii ce urcă pe
Calea Lactee de pe statuia libertății,
Să mă așez pe piatra vrăjită de torțele
Aprinse în vremea regelui Burebista în
Moesia Inferior pe câmpurile de
Luptă de pe platoul dobrogean sub
Curcubeul ce plutește în antichitate.

Călătoresc în trăsura valahă pe
Șoseaua romană să cobor la Roma
Să văd monumentul triumfal „Tropeum Traiani”
Pe care se află magnolii și orhidee,
Să culeg un trandafir albastru înflorit în
Iarba magnetică, să-mi lumineze urmele pașilor
Pe asfaltul unui vis coborât din cer pe flori,
Să intru prin poarta soarelui răsărit pe
Insula unui dor
Să descopăr o pajiște înflorită în rai
Pe coridorul cu îngeri luminată în sărbători.
Să mă duc în pavilionul japonez unde
Să mă așez la masa zidului chinezesc
Sub un palmier lângă un cactus înflorit
Să scriu o scrisoare și o epopee.

Metecul (Străinul)

Georges Moustaki

Cu moaca mea de „metec”
Mai degrabă de jidov rătăcitor decât de grec
Cu părul fluturând în cele patru vânturi
Cu ochii mei spălăciți
Care îmi dau aerul de visător
Deși nu prea mai pot visa
Cu mâinile mele de manglitor, de cântăreț ambulant
Care a dat iama în toate livezile
Cu gura cu care am băut, am sărutat și am mușcat
Dar nu mi-am potolit niciodată foamea
Cu gura slobodă de „metec”
Mai mult de evreu rătăcitor decât de grec
De hoț și de vagabond
Cu trupul încălzit de soarele verii

Și de tot ce se înveșmânta în jupoane
Cu inima care a suferit tot ce se poate imagina
Fără a face din asta o tragedie
Cu sufletul meu care nu are nici cea mai mică
Șansă de a evita purgatoriul
Cu moaca mea de „metec”
De evreu rătăcitor nu de grec
Cu părul fluturând în cele patru vânturi
Voi veni cândva
Dulcea mea captivă sufletul meu pereche
Izvorul plin de viață voi veni să sorb
Cei douăzeci de ani ai tăi
Și voi fi prințul visat
Sau un adolescent la alegerea ta
Și vom face din fiecare zi
O eternitate a iubirii
Pe care o vom trăi
Până la ultima noastră suflare

Acțiune interjudețeană a bibliotecarilor școlari din județele Prahova și Dâmbovița

Manuela Elena Dragoș

În data de 20 ianuarie 2011, în cadrul parteneriatului încheiat între Casa Corpului Didactic Prahova și Casa Corpului Didactic Dâmbovița a avut loc activitatea metodico-științifică „Valori prahovene. Ni-

chita Stănescu sau Îngerul alb al literaturii române“, activitate coordonată de Niculescu Mihaela Oana, bibliotecarul Casei Corpului Didactic Prahova, Dragoș Manuela-Elena, bibliotecarul Casei Corpului Didactic Dâmbovița, Guef Carmen-Mihaela, muzeograf la Muzeul Memorial „Nichita Stănescu“ din Ploiești și bibliotecarii școlari ai județului Prahova: Petrișor Minodora, Colegiul „Spiru Haret“ din Ploiești, Năstase Clementina, Școala „G. E. Palade“ din Ploiești, Necula Veronica, Școala „Nicolae Iorga“ din Ploiești și Matei Florentina, Școala „I. A. Bassarabescu“ din Ploiești. Au participat majoritatea bibliotecarilor școlari din județul Prahova și câțiva bibliotecari din județul Dâmbovița.

Deschiderea activității a fost oficiată de profesor Cazacu Mariana, directorul Casei Corpului Didactic Prahova. De asemenea, au rostit alocuțiuni: profesor Gheorghe Borovină, inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Prahova, profesor Tică Dănuț, directorul Casei Corpului Didactic Dâmbovița, profesor Sandu Mihai, directorul Colegiului „Spiru Haret“ din Ploiești, profesor Petrișor Petre, director adjunct la Colegiul „Spiru Haret“ din Ploiești, Dragoș Manuela-Elena, bibliotecarul Casei Corpului Didactic Dâmbovița.

Activitățile s-au desfășurat în mai multe locații.

Activitatea a început la sediul CCD Prahova cu o expunere în Power Point cu tema „Casa Corpului Didactic, centru de resurse educaționale și culturale“ realizată și prezentată de către bibliotecarul CCD Prahova, Niculescu Mihaela-Oana. Tot ea a evocat viața și personalitatea lui Nichita Stănescu, prin două prezentări sugestive: „Nichita Stănescu, frumos ca umbra unei idei“ și „Ultimul Nichita“. Ca noutate în domeniul biblioteconomiei a fost prezentată lucrarea „Proceduri în biblioteca școlară“ editată de Casa Corpului Didactic Suceava, 2010 – autori Petru Carcalete, Cristinel Petru Întorsură și Daniela Argatu. A urmat vizita de documentare la Muzeul Memorial Nichita Stănescu din Ploiești unde bibliotecarii școlari au vizionat două filme dedicate poetului iar muzeograful Guef Carmen Mihaela a prezentat viața și activitatea poetului prin marturiile obiectelor personale ce au aparținut familiei și premiile naționale și internaționale primite de poet de-a lungul carierei sale de profesor și scriitor.

Ziua a continuat cu vizita documentară la Centru de Documentare și Informare din cadrul Colegiului „Spiru Haret“ din Ploiești unde bibliotecarii școlari au participat la o activitate demonstrativă cu tema „Nichita Stănescu sau schimbarea de cuvinte“, activitate educativă realizată de elevii claselor a XII-a, îndrumați de profesor Vlad Adriana în colaborare cu bibliotecar Petrișor Minodora.

Inițiativa aceste acțiuni este laudabilă, fiind prima dintr-o serie de astfel de activități desfășurate în județul Prahova. Aceasta acțiune a oferit bibliotecarilor școlari posibilitatea de a se perfecționa, de a fi la curent cu ultimele noutăți în domeniul biblioteconomic, de a schimba idei, de a afla noi modalități de desfășurare a activităților specifice bibliotecii, de a cunoaște modul de organizare și funcționare al altor biblioteci. A fost o oportunitate în realizarea viitoarelor proiecte educaționale pe care le vor pune în aplicare bibliotecarii participanți.

În încheierea activității au fost înmânate de către Casa Corpului Didactic Prahova diplome bibliotecarilor școlari dâmbovițeni.

24 ianuarie la Curtea Domnească

Complexul Muzeal „Curtea Domnească” din Târgoviște în colaborare cu Consiliul Județean Dâmbovița și Centrul Județean de Cultură, au organizat luni, 24 ianuarie a.c., în incinta încărcată de istorie și legendă a Curții Domnești, un inspirat program aniversar dedicat actului istoric al Unirii Moldovei cu Țara Românească, din 24 ianuarie 1859.

Au fost de față la eveniment reprezentanți ai Prefecturii și Consiliului Județean, cadre militare și rezerviști, preoți, oameni politici și un numeros public spectator.

Pe estrada construită în fața vechii Biserici Domnești, recent renovată, au vorbit Prefectul județului, Iancu Caracota și reprezentantul Arhiepiscopiei Târgoviște, preotul Ion Stan. Discursurile au fost urmate de un frumos program artistic declanșat printr-o tradițională Horă a Unirii. În continuare, la Muzeul de Istorie, arheologul Ovidiu Cârștina, directorul Complexului Muzeal, a marcat prin speech-ul său inaugurarea Cabi-

netului de numismatică, un mai vechi dezerat, materializat cu ocazia manifestărilor omagiale dedicate Unirii.

Amănunte de specialitate privind valoarea, originea și componența acestei bogate, originale și interesante expoziții au fost prezentate de către muzeograful Irina Cârștina.

Despre semnificația și valoarea Cabinetului numismatic, cât și a momentului jubiliar, a pledat apreciativ și avocatul Marin Antonescu, prim-vicepreședintele Consiliului Județean Dâmbovița, instituție ce a sprijinit îndeaproape Complexul Muzeal în realizarea acțiunilor amintite.

Au mai participat la eveniment profesorul Honorius Moțoc, vicepreședinte al Consiliului Județean, jurnalistul Mircea Niță, directorul Centrului Județean de Cultură și alte personalități târgoviștene.

I.I.V.

Hora Unirii

Vasile Alecsandri

Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inimă română,
Să-nvârtim hora frăției
Pe pământul României!

Iarba rea din holde piară!
Piară dușmănia-n țară!
Între noi să nu mai fie
Decât flori și omenie!

Măi muntene, măi vecine,

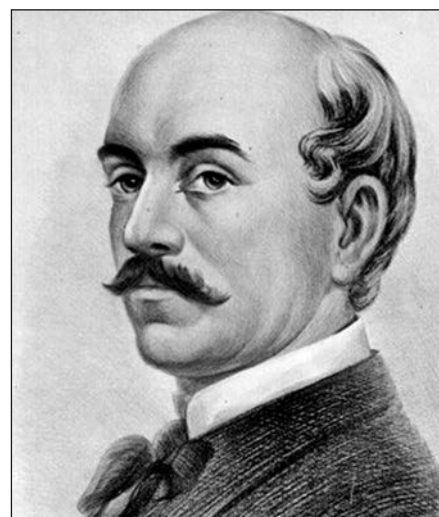
Vină să te prinzi cu mine
Și la viață cu unire,
Și la moarte cu-nfrățire!

Unde-i unul, nu-i putere
La nevoi și la durere.
Unde-s doi, puterea crește
Și dușmanul nu sporește!

Amândoi suntem de-o mamă,
De-o făptură și de-o seamă,
Ca doi brazi într-o tulpină,
Ca doi ochi într-o lumină.

Amândoi avem un nume,
Amândoi o soartă-n lume.
Eu ți-s frate, tu mi-ești frate,
În noi doi un suflet bate!

Vin' la Milcov cu grăbire
Să-1 secăm dintr-o sorbire,

Ca să treacă drumul mare
Peste-a noastre vechi hotare,

Și să vadă sfântul soare
Într-o zi de sărbătoare
Hora noastră cea frățească
Pe câmpia românească!

Antologii „Climate literare“

S-au împlinit cinci ani de apariție neînteruptă a publicației noastre. Cu această ocazie se vor edita două antologii „Climate literare“, una de poezie, iar cealaltă de proză. Se preconizează ca în paginile antologiilor respective să fie inserate producții proprii ale tuturor autorilor care au publicat până în prezent în revistă. Specifi-

căm că se pot folosi materiale deja apărute, sau altele mai noi, în funcție de preferința fiecăruia.

În consecință, facem, pentru început un apel, ca cei care doresc să se regăsească într-una dintre aceste antologii, să ne transmită un acord de participare.

Vom reveni cu amănunte.

Redacția

Publicitate

DEVSOFT 0730 863 602 0723 955 524 devsoft.ro@gmail.com

Laborator Laborator de informatică Instalarea sistemului de operare și a programelor necesare acoperirii programelor școlare pe toate stațiile de lucru dintr-un laborator de informatică (maxim 25 de stații de lucru). Sistemul de operare va fi Windows XP. Vista sau alte sisteme de operare instalate pe o stație de lucru. Aplicațiile vor cuprinde pachetul Office, antivirus, compilatoare etc. în condițiile legii. Nou 600 RON	Server Server Instalarea sistemului de operare și a programelor necesare acoperirii programelor școlare pe un server (Windows Server 2003 Standard Ed.), precum și configurarea scrișului pentru gestionarea resurselor rețelei de calculatoare. Nou 400 RON	Complet Laborator de informatică + Server Instalarea sistemului de operare și a programelor necesare acoperirii programelor școlare pe toate stațiile de lucru dintr-un laborator de informatică (maxim 25 de stații de lucru). Instalarea sistemului de operare și a programelor necesare acoperirii programelor școlare pe un server (Windows Server 2003 Standard Ed.), precum și configurarea scrișului pentru gestionarea resurselor rețelei de calculatoare. Nou 800 RON
Service Laborator de informatică + Server 400 RON lunar* * în județul Dâmbovița		

Pachetul SERVICE asigură un număr de 2 deplasări, la sediul clientului, precum și la service. CONTRACTUL DE SERVICE va cuprinde toate calculatoarele existente în sală (STATII DE LUCRU + SERVICE).

În acest număr au semnat...

Ion Iancu Vale	pag. 3	Alexandru Manafu	24
Mihai Eminescu	3	Gheorghe Palel	25
Cezar Ivănescu	4	Lucian Gruia	26
Mihai Eminescu	5	Sanije Gashi	27
Mircea Horia Simionescu	6	Sebastian Drăgan	28
Theodor Codreanu	7	Ion Iancu Vale	29
Adrian Marino	8	Gheorghe Stroia	30
Mihai Antonescu	9	Ecaterina Negară	32
Victor Sterom	10	Victor Sterom	32
Al. Florin Țene	11	Victoria Duțu	33
Anton Gagi	13	Iulia Barcaroiu	34
Ștefan Ciobanu	14	Florin Vârlan Neamțu	35
Mircea Cotârță	15	Nicolae Nicoară Horia	35
Ștefan Petra	16	Emil Perșa	36
Nicu Tănase	18	George Mustachi	36
Al. Florin Țene	18	Manuela-Elena Dragoș	37
Dimitrie Grama	19	Radu Mihai Crișan	38
Vavila Popovici	20	Vasile Alecsandri	40

Adresa redacției principale:

Aleea Arcașilor, bl. 36, sc. B,
ap. 23, Târgoviște, România

Telefoane:

0722 702 578, 0741 732 122

E-mail: ioniancuvale@yahoo.com

Redactor-șef (fondator): Mircea Cotârță, Redactor principal (fondator): Sbastian Drăgan

Colegiul redacțional: Grigore Grigore, Gheorghe Palel, Nicu Tănase, Florea Turiac

Redacții asociate - România: Bacău, Bistrița, Brașov, Cluj-Napoca, București, Deva, Focșani, Iași, Suceava, Turnu Severin, Hunedoara, Mangalia, Olănești, Oradea, Ploiești, Vrancea);

Alte țări: Canada, Danemarca, Elveția, Franța, Gibraltar, Israel, Italia, Macedonia, Republica Moldova, Serbia, S.U.A., Ucraina. - **Fotoreporter:** Tiberiu Ruscescu.

Răspunderea deontologică a materialelor publicate aparține exclusiv semnatărilor

Tehnoredactare: Florin-Lucian Dragoș ■ 0730 863 602 ■ dragosflorinlucian@gmail.com ● Culegere text: Reta Sofronie ● Corectură: Manuela-Elena Dragoș

Revistă editată de Societatea cultural istorică „ARM” Târgoviște ■ ISSN 1843-035X

**Apare sub egida Consiliului Județean Dâmbovița prin
Centrul Județean de Cultură Dâmbovița**

Radu Mihai Crișan

Dacă voiesc să ne cucerească, n-au decât s-o facă...fățiș, ca toate națiile, cu arma-n mână. Dar cu tertipuri și apucături nu merge deocamdată. În numărul în care sunt la noi evreii rămân străini de rit necreștin, ce nu se pot nici contopi cu poporul nostru, nici pot pretinde mai mult decât de a fi suferiți, și ne pare că n-au nici o cauză de a se plânge de toleranța noastră. Dacă gustul li-e numaidecât după drepturi egale, conform «contractului social», iată, Austria-i aproape, apoi Germania, Anglia, Franța, Italia, cine-i oprește de a merge cu drumul de fier unde li vine la îndemână, ca să se bucure de toate drepturile posibile?

Putem spune cu drept cuvânt și tare: că poziția evreilor, în țările în cari nu se bucură de egalitate e cu mult mai bună decât acolo unde ei se bucură de ea; de aceea gеме Rusia de ei, de aceea ne-au inundat pe noi. Oriunde e teren pentru neagra speculațiune, evreul e-acasă, iar vaietele și plângerile contra persecuțiunii sunt mofturi cari să acopere de

Testamentul politic al lui Mihai Eminescu (11)

„Înmulțirea claselor consumatoare și scăderea claselor productive, iată răul organic, în contra căruia o organizare bună trebuie să găsească remedii.“

mai nainte modul neomunos în care sug țările pe care au căzut ca lăcusta.

Că sunt și evrei ce merită egala îndreptățire – cine o contestă? Dar noi nu suntem Sabaot care voia, pentr-un drept, să cruce Sodoma, nu putem, pentru numărul mărginit de evrei folositori țării, să dăm depline drepturi sutelor de mii de venetici neproductivi, care-n ultima linie trăiesc din precupețirea muncii, ba a vieții poporului nostru”.

„O seminție care câștigă toate drepturile fără sacrificii și muncă e cea evreiască. La orice popor drepturile publice și [cele] private au fost rezultatul unei munci seculare și a unor sacrificii însemnate. Dacă exista aristocrația, cu prerogative deosebite, acestea erau compenzația muncii războinice; dacă țărani, cari pretutindeni au fost aserviți, au izbutit în urmă a se vedea stăpâni pe bucățile lor de pământ, aceasta a fost oarecum răsplata pentru că în vremuri trecute ei singuri au purtat povara instituțiilor; dacă partera clerică s-a bucurat de prerogative, ea a și împlinit o sarcină de cultură, pe care, în împrejurările date ale evului mediu, nu le

putea îndeplini o clasă de raționaliști.

Clerul a dezbatut popoarele nouă ale Europei din mreșile unor credințe și obiceiuri în cari puterea fizică juca cel întâi rol, căci dovedit este că atât zeul suprem al germanilor ca și cel al celților și al slavilor a fost un Dumnezeu al războiului, al sângiurilor, un Dumnezeu al puterii brute. Îmblânzirea treptată a lumii nouă este un netăgăduit merit al religiei creștine; afară de aceea ea a mai fost și păstrătorul cultului antice.

Ce servicii au adus omenirii îndărătnicul și egoistul neam evreiesc? Ocupându-se pretutindeni numai cu traficea muncii streine, alegându-și de patrie numai țările acele unde prin deosebite împrejurări s-a încuibat corupție(;) evreul trece din Germania în Polonia, din Polonia în Rusia, din Austria în România și Turcia, fiind pretutindeni semnul sigur, simptomul unei boli sociale, a unei crize în viața poporului, care, ca în Polonia, se sfârșește câteodată cu moartea naționalității.

Dar oare în ce constă corupția socială, acest element care-l atrage pe evreu c-o putere elementară? Ea consistă în des-

prețul muncii, care cu toate acestea e singura creatoare a tuturor drepturilor. Când munca unei clase într-un popor nu mai ecuivalează drepturile de care ea se bucură, atunci acea clasă e coruptă, atunci ea trăiește din traficul unei munci străine, atunci ea samănă cu evreul, care nicăiri nu face altceva decât precupețește lucrul străin”, idem, Evreii și Conferința, Curierul de Iași, 9 ianuarie 1877, în Opere, vol. IX, pag. 299, 300.

„Revenim la evrei și-i întrebăm – nu de ce spun minciuni prin gazetele străine, căci minciuna este spiritul negrei speculații – ci[:] de se plâng?

În Austro-Ungaria ei au toate drepturile posibile și imposibile, de ce vin la noi? **Va urma**

